

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · september 2018 · jaar 22 · #06

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

NIEUWE REEKS: LEVENSKUNST

‘Het leven is een ziekte’

Josse De Pauw en Wim Distelmans

Gemeenteraadsverkiezingen 14 oktober
Drie burgemeesters
verlaten politiek

Simone Korkus
‘Dat ze mensen gered
hebben, wist niemand’

Gordelfestival
Een groot familiefeest

+ AGENDA

Schrijfster Annelies Verbeke
is klaar met Jezus

Rembert Mertens uit Strombeek-Bever werd in juni door Olivier de Hasque aangeduid om **deketting** voort te zetten.

Doen wat je graag doet

Geholpen door universitaire studies ontdekte hij de voordelen van een leven in de hoofdstad en uiteindelijk in de Rand. Rembert Mertens, 41 jaar, arts aan het UZ Jette, papa van Sofie en Charlotte, groeide op in Kiewit vlakbij Hasselt. Eerst studeerde hij geneeskunde in Diepenbeek, vervolgens aan de VUB, waar hij zijn vrouw Kim leerde kennen.

'Brussel lag ons. Dus hebben we er ons gesetteld, onder meer in Koekelberg en Schaarbeek. Een leuke tijd. Jong en onbezonnen. Toen ons tweede kindje op komst was, hadden we nood aan meer rust en was de verhuis naar de Rand een logische keuze. Het werd eerst Strombeek centrum en sinds enkele maanden deze unieke plek meer aan de buitenkant van de gemeente. Heel toevallig, want we waren niet echt op zoek naar een nieuwe stek, maar toen we op dit afgelegen domein botsten, was de beslissing snel gemaakt. Hier zitten we ver van alle drukte, midden in het groen en toch dichtbij alles. Brussel is een stad die qua natuur zijn mogelijkheden niet goed uitbuit. In vergelijking met andere steden is het pover gesteld met parken of leuke groene plekjes. Dat is ook een van de redenen waarom de Rand zo gegeerd is en *verbrusselt*.'

NATUURLIEFHEBBER

'Van kindsbeen af ben ik een natuurliefhebber. Bioloog of bio-ingenieur wilde ik worden, maar het is anders uitgedraaid. Interne geneeskunde, wat ik mij overigens nog geen seconde heb beklagd. Nu de kinderen wat groter zijn, komt de passie voor de natuur weer bovendrijven. Als we eropuit trekken, kan ik hen urenlang bezighouden met verhalen over de planten. Het Laarbeekbos ligt vlakbij. Ik erger mij te pletter aan de troep die mensen er vaak droppen. Ik ben van plan om er de boel gedurende enkele maanden op te kuisen. Al joggend het zwerfvuil oppikken en in de vuilbak gooien waar het hoort. Elke dag

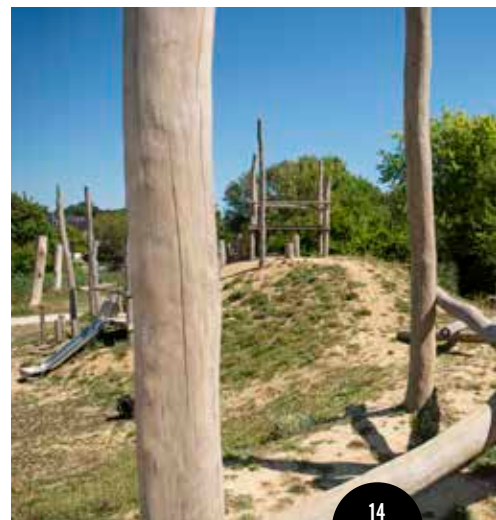
een beetje. Als er meer troep verdwijnt dan bijkomt, dan raakt het bos op een dag weer helemaal proper.'

Bijen is een andere passie van Mertens. 'Met ouder te worden, kom je als mens meer tot jezelf en ga je je focussen op wat je zelf graag doet. Bijen intrigeren mij al heel mijn leven. Een tweetal jaar geleden heb ik mij enkele bijenkasten aangeschaft. Best een tijdrovende bezigheid. In een zwerm opereren ze als een soort superorganisme. Een bij als individu is in dit geheel van geen belang. Ze staan volledig in functie van hun taken binnen dat superorganisme. Gaandeweg leer je hoe ze met elkaar communiceren, hoe ze geboren worden, hoe de honing wordt doorgegeven, het leven van pakweg een werkbij, bewakingsbij, dar of koningin. Onlangs heb ik een koningin, Mathilde, kunnen opmerken. Fascinerend.'

VOOR OUDERS ZORGEN

Terug naar de Rand. Van de taalkwesties ligt Mertens niet wakker, maar wat meer inspanning langs anderstalige kant om het Nederlands beter te beheersen, kan zeker geen kwaad. 'Als ik in de buurt een bakker binnenstap, dan doe ik dat graag in het Nederlands. Zo help je hen ook vooruit. Wij hebben vaak de neiging om ons aan te passen. Dat is niet altijd de beste oplossing.' Aan voordelen in deze regio verder geen gebrek. 'Hier krijgen ze ons niet meer weg', lacht hij. 'Hoewel, wanneer mijn ouders hulpbehoevend worden, dan zie ik mij terugkeren naar de heimat om voor hen te zorgen. Ik vind het verkeerd om je eigen ouders voor het laatste deel van hun leven in een rusthuis onder te brengen en te laten wegwijnen. In andere samenlevingen is het omgekeerde doorgaans de normaalste zaak. Ouders voeden je op wanneer je klein bent. Kunnen kinderen dan hun ouders niet opvoeden wanneer de nood zich voordoet? Ik vind van wel. Hier is dat vaak een uitzondering en dat vind ik verkeerd.'

TEKST David Bitoune • FOTO Filip Claessens

14
16

AGENDA

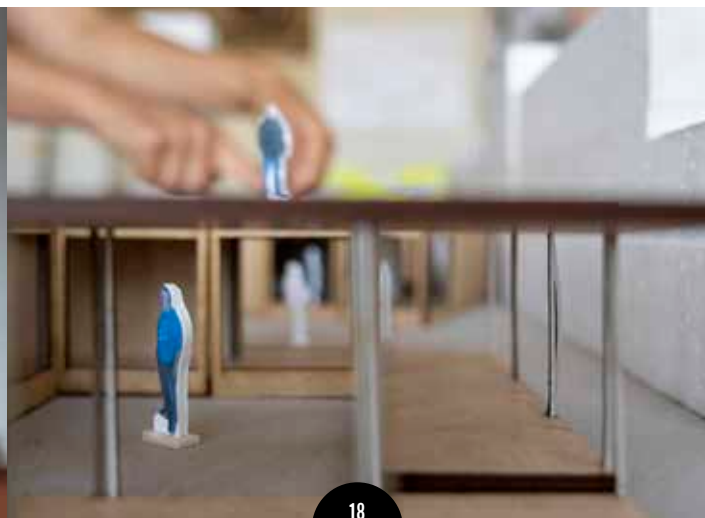
SEPTEMBER
2018

VERDELING RandKrant september wordt bus-aan-bus verdeeld in Meise, Merchtem, Asse, Wemmel, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek, Beersel en Sint-Genesius-Rode.

04

18
13

INHOUD

04

10

20

- 06 VAN **ASSET** TOT **ZAVENTEM**
- 09 MIJN **PLEK**
- 13 FRANK **ACHTERNA**
- 14 OP **VERKENNING**
- 15 MIJN **GEDACHT**
- 17 **MIDDEN** IN
- 19 WIE **KWEEKT** DAT
- 20 LEVENSKUNST
- 24 INTERVIEW
- 28 **BOUW** WERK
- 32 GEMENGE **GEVOELENS**

Drie burgemeesters verlaten politiek

Los van de verkiezingsuitslag in oktober zijn er in de Vlaamse Rand zeker drie burgemeesters die we vanaf 2019 niet meer zullen terugzien. Hoe kijken Eddie De Block, Marleen Mertens en Dirk Brankaer terug op hun politieke carrière? En waar kunnen lokale bestuurders het verschil maken?

EN

'Dat ze mensen gered hebben, wist niemand'

De zus van Léon Degrelle, leider van de Belgische fascistische partij, verborg tijdens de Tweede Wereldoorlog joden in haar afgelegen landhuis in Sint-Genesius-Rode. Journaliste Simone Korkus schreef het verhaal op in haar boek *Het dienstmeisje van Degrelle*. Eind oktober komt ze het in Rode voorstellen.

DE

Het leven is een ziekte

'Het enige verschil tussen mensen is het stadium van de ziekte waarin ze zich bevinden.' In het eerste deel van onze nieuwe reeks *Levenskunst* gaan we met Josse De Pauw en Wim Distelmans op zoek naar wat het leven brengt en hoe dat zo komt. 'Het einde is misschien veel gewoner dan we denken.'

EN

COLOFON RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. • **Realisatie** vzw 'de Rand' • **Hoofdredacteur** Geert Selleslach • **Eindredacteur** Ingrid Laporte • **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve • **Redacteurs** Michaël Bellon, David Bitoune, Milrek Cerny, Bart

Claes, Tina Deneyer, Jens De Smet, Tine De Wilde, Herman Dierickx, Nathalie Dirix, Guido Fonteyn, Patrick Gijssels, Karla Goetvinck, Gerard Hautekeur, Joris Herpol, Joris Hintjens, Tine Maenhout, Ines Minten, Anne Peeters, Tom Serkeyn, Wim Troch, Fatima Ualgasi, Sofie Vandenbergh, Luc Vanheerentals, Lene Van Langenhove en Dirk Volckaerts • **Website** Dorien De Smedt **Redactieadres**

Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • **Verantwoordelijke uitgever** Eddy Frans, Agentschap 'de Rand', Witherendreef 1, 3090 Overijse • **Vormgeving** Jansen & Janssen Creative Content, Gent • **Druk** Corelio, Erpe-Mere • RandKrant wordt gedrukt op FSC(®)-gecertificeerd papier – licentienummer: FSC-C004762

Gemeenteraadsverkiezingen 14 oktober 2018

Drie burgemeesters verlaten politiek

Los van de verkiezingsuitslag zijn er in de Vlaamse Rand zeker drie burgemeesters die we vanaf 2019 niet meer zullen terugzien. Hoe kijken zij terug op hun politieke carrière? En waar kunnen lokale bestuurders het verschil maken?

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

Dirk Brankaer (OV2002) nam midden 2017, na 16 jaar, ontslag als burgemeester van Overijse. Hij vond het genoeg geweest en wilde plaatsmaken voor iemand anders. Eddie De Block (Open VLD) uit Merchtem, sinds 2001 burgemeester, is geen kandidaat meer. Hij vindt dit veeleisende ambt niet langer combineerbaar met zijn baan als hoofdgeneesheer van warenhuisketen Delhaize. Hij wil in de toekomst meer tijd voor zichzelf en zijn familie. Marleen Mertens (CD&V), sinds 2010 burgemeester van Grimbergen, gooide de handdoek in de ring nadat haar partij niet voor haar maar voor onderwijsschepen Patrick Vertongen koos als lijsttrekker. Ook zij zal bij de komende verkiezingen geen kandidaat meer zijn.

DE GOEDE HUISVADER

'Verbinden en bemiddelen.' Dat is voor deze drie ervaren bestuurders de belangrijkste taak van een burgemeester. 'Alle politici – met inbegrip van een burgemeester – zijn ambitieuze mensen met een dosis ijdelheid. Een burgemeester moet van zijn bestuursploeg een goed werkende groep maken in het belang van de gemeenschap. Iedereen steeds op dezelfde lijn krijgen, is niet nodig, maar men moet elkaar vooral ook niet tegenwerken. Een van de belangrijke zaken die ik heb kunnen realiseren tijdens mijn burgemeesterschap is de politieke rust doen weerkeren in Overijse. In de periode voordien was politiek hier immers synoniem met oorlog voeren', vertelt Brankaer. Ook Marleen Mertens vindt verbindend werken binnen het schepencollege de eerste taak van de burgemeester. 'De burgemeester moet boven de partijen staan en door de tegenstellingen heen naar oplossingen zoeken.'

'Een goede burgemeester moet zijn gemeente besturen als een goede huisvader en er bij de

verdeling van budgetten voor zorgen dat alle deelgemeenten en bevolkingscategorieën aan bod komen. Van hem of haar wordt verwacht dat hij veel aanwezig is in de gemeente, niet alleen op vergaderingen, maar ook tussen de mensen', zegt De Block. Brankaer beaamt: 'De burgemeester moet hét aanspreekpunt zijn. Op die manier weet hij wat er leeft onder de bevolking, kan hij bemiddelen waar nodig en zonder vriendjespolitiek tegemoet komen aan noden.' Ook Mertens vindt de rol van aanspreekpunt heel belangrijk. 'In tal van kleine disputen wordt van de burgemeester vaak verwacht

'Een burgemeester moet iemand zijn die bemiddelt en verbindt.'

dat die de knoop doorhakt.' De Block kijkt met lede ogen naar de verschraving van het debat. Dat komt volgens hem grotendeels door de sociale media. 'Mensen hebben het recht om iets te zeggen en ik ben nooit discussies uit de weg gegaan. Maar wat er allemaal op de sociale media wordt geschreven...'

OPEN RUIMTE BESCHERMD

Brankaer kijkt tevreden terug op zijn burgemeesterschap van Overijse. 'In de lijst van de belangrijkste realisaties staat ons gemeentelijk structuurplan bovenaan. Met dit plan hebben we 1/3e van ons grondgebied als landbouw en open ruimte beschermd, een prestatie die weinig weerklank heeft gekregen in de gewone media, maar des te meer in de vakliteratuur. Ook de resultaten van de herinrichting van het centrum, de bouw van ons nieuw administratief centrum Vuurmolen, de

Eddie De Block

overname van het vrijetijdscentrum Kamp Kwadraat en de erkenning van de Vlaams-Brabantse tafeldruif mogen er zijn.' Brankaer is ook fier op de nieuwe impulsen die hij heeft gegeven op vlak van inspraak, bijvoorbeeld bij de renovatie van het centrum. We hebben de dorpsraden gereactiveerd en elk een eigen wijkontmoetingscentrum gegeven.'

GEMEENSCHAPSLEVEN ONDERSTEUNEN

De Block haalde in 2005 de nationale media met zijn reglement dat het gebruik van het Nederlands door marktkramers en op speelplaatsen verplichtte. Hij is er fier op die verplichting te hebben kunnen afdwingen, ondanks veel kritiek. Merchtem levert daarnaast ook veel inspanningen om anderstaligen in de gemeente op een positieve manier te verwelkomen en te integreren. 'Om mensen meer met elkaar in contact te brengen, ben ik indertijd gestart met feestcheques voor buurtfeesten. Ondertussen delen we er per jaar een 60-tal uit. Ook het verenigingsleven wordt logistiek sterker ondersteund dan voorheen.' Andere projecten waar De Block positief op terugkijkt, zijn de uitwerking (samen met de provincie) van een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) voor de renovatie van de site Ginder Ale, de overname en de bouw van een nieuwe school in Peizegem, de uitbreiding van de tuinbouwschool, de bouw van collectoren en het waterzuiveringsstation, de gezamenlijke aanpak met omliggende gemeenten van de overstromingsproblematiek waarbij diverse spaarbekkens werden aangelegd. 'Merchtem is sinds 2002 droog gebleven.'

Marleen Mertens

Dirk Brankaer

LANGETERMIJNVISIE

Mertens is tevreden op wat Grimbergen gepresteerd heeft tijdens haar acht jaar burgemeesterschap. 'Voor Verbrande Brug, Strombeek-Bever en Borgt hebben we een langetermijnvisie ontwikkeld en zijn er reeds werken uitgevoerd. De gemeentelijke basisschool 't Mierken in Beigem kreeg een nieuw schoolgebouw. Langs de Wolvertemsesteenweg in Grimbergen is een KMO-zone gepland voor lokale bedrijven die nood hebben aan uitbreiding. Ik ben ook bijzonder fier dat we recent twee woonuitbreidingsgebieden in Beigem en Humbeek hebben kunnen omzetten in open ruimte om te voorkomen dat Grimbergen één grote lintbebouwing wordt. Het risico op overstromingen hebben we beperkt door de aanleg van verschillende wachtbekkens.' Ze is ook opgetogen over het feit dat mede onder impuls van Grimbergen vooruitgang werd geboekt in een aantal grensoverschrijdende dossiers. 'Wij hebben de nationale politiek er mee van kunnen overtuigen dat de bouw van het Eurostadion op Parking C geen goed idee was. In het dossier van het vliegtuiglawaai hebben de vijf gemeenten van de Noordrand en de provincie hun samenwerking structureel verankerd.' Mertens wijst ook op de intense samenwerking tussen de gemeenten van Halle-Vilvoorde in het kader van het Toekomstforum, waar dossiers van veiligheid tot mobiliteit worden besproken. Momenteel gaat er veel aandacht uit naar de uitbouw van de regio tot smart city.

EXTRA AANDACHT VOOR RAND GEVRAAGD

Het drietal is van oordeel dat het leiden van een gemeente in de Vlaamse Rand extra bezorgdheden met zich meebrengt. 'Circa 30% van de 25.000 inwoners in Overijse zijn anderstalige Belgen; daarnaast heb je nog eens 20% buitenlanders. Het draagvlak van je beleid is derhalve beperkt. Het grootste deel van de anderen komt hier immers alleen maar om te slapen. Ze zijn tevreden als het huisvuil wordt opgehaald, het licht brandt, de riolering werkt, maar houden zich voor de rest afzijdig. Ondanks initiatieven zoals ons aanbod aan Nederlandse taallessen is het niet makkelijk om daar verandering in te brengen. In de gemeenteraad zetelen ook enkele Franstalige politici. Sinds de splitsing van BHV zijn die gelukkig wat gekalmeerd

omdat ze beseffen dat de verhoopte aansluiting bij Brussel niet meer kan', aldus Brankaer. Volgens De Block creëert de nabijheid van Brussel en de inwijking van anderstaligen een grote druk op de immobielprijs in zijn gemeente. Mertens merkt op dat de invloed van Brussel duidelijk veel meer voelbaar is in Strombeek-Bever dan in het meer landelijke Beigem of Humbeek. 'Dat vergt een andere beleidsaanpak. Ons streven om het karakter van Strombeek-Bever en omgeving te vrijwaren, brengt tal van uitdagingen mee, zoals de noodzaak aan een goede jongerenwerking en de opvang van anderstalige ouders en leerlingen in het onderwijs. In tegenstelling tot steden krijgen we hiervoor echter niet de nodige financiële middelen.'

EN

THREE MAYORS SET TO DROP OUT OF POLITICS

Whatever the outcome of the October municipal elections, no less than three mayors will be disappearing from the Flemish Rand's political scene in 2019: Dirk Brankaer from Overijse, Eddie De Block from Merchtem and Marleen Mertens from Grimbergen. How do they look back on their political careers? And where can local administrators hope to make a difference? A mayor's main task involves 'making connections and

helping to mediate', according to these three experienced officials. 'Mayors have to ensure that their management teams operate like well-oiled machines, all in the interests of the community. You cannot expect people to always be in perfect agreement but the main thing is to avoid working against each other.' In their opinion, a mayor should also be the main point of contact for the members of the public.

Machelen aan zet in dossier Uplace

MACHELEN De Vlaamse overheid heeft de bevoegdheid om een ruimtelijk uitvoeringsplan op te stellen voor de reconversiezone waar Uplace moet komen, doorgegeven aan de gemeente Machelen. Machelen is voorstander van het project. Eind vorig jaar verwees de Raad van State het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor Uplace nog naar de prullenmand. Nu is dus de gemeente Machelen aan zet. 'We willen de komende maanden met alle betrokkenen rond de tafel gaan zitten om een plan uit te werken dat breed gedragen wordt', zegt burgemeester Jean-Pierre De Groef (SP.A). 'Onze gemeente kampt met een werkloosheidsgraad van 9,6%. Een project als dat van Uplace zal voor werkgelegenheid zorgen. We blijven dus achter het project staan.' Hans Bonte, burgemeester van de naburige stad Vilvoorde en partijgenoot van De Groef, is niet te spreken over de nieuwe stap in de Uplace-saga. 'Het is laf van de Vlaamse Regering om de hete aardappel in het dossier door te schuiven naar de gemeente Machelen', aldus Bonte. Bij Uplace zelf wordt tevreden maar voorzichtig gereageerd. 'Het is positief voor de toekomst van de hele reconversiezone dat de gemeente zelf de bevoegdheid in handen krijgt om een zoneringsplan op te stellen', zegt woordvoerder Lies De Smedt. 'Als projectontwikkelaar en eigenaar van één van de terreinen in het reconversiegebied blijven wij bereid om een trekkersrol te spelen in de nieuwe invulling en sociaal-economische heropleving van de reconversiezone. De opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan zal aanzienlijk wat tijd in beslag nemen. We zijn er ons van bewust dat dit een werk van lange adem wordt.' Uplace investeerde intussen al 87 miljoen euro in het project. • TD

Waardevolle gemeentehuizen

DWORP/VLEZENBEEK/VILVOORDE Vlaams minister van Onroerend Erfgoed Geert Bourgeois (N-VA) heeft drie gemeentehuizen in de Vlaamse Rand voorlopig beschermd als monument. Het gaat om het gemeentehuis van Dworp (Beersel), Vlezenbeek (Sint-Pieters-Leeuw) en het stadhuis van Vilvoorde. 'De drie beschermde gebouwen geven een fraai beeld van de geschiedenis van de bouw van gemeentehuizen in Vlaanderen. Ze dateren uit de 19e en 20e eeuw. Samen tonen ze de evolutie die gemeentehuizen ondergingen van een vooral representatief gebouw naar een zeer functioneel en publieksgericht gebouw. Zowel de buitenkant als de binnenkant zijn goed bewaard. De drie gemeentehuizen zijn opgetrokken door bekende architecten en zijn sleutelstukken in hun respectieve oeuvres', aldus minister-president Geert Bourgeois. Het gemeentehuis van Dworp is een ontwerp in art nouveau van architect Henri Jacobs uit begin 20e eeuw. Dat van Vlezenbeek is van de hand van architect Courtens en dateert uit midden 20e eeuw, de periode waarin hij zich toelegde op de landelijke Brabantse stijl. Het stadhuis van Vilvoorde werd gebouwd eind 19e eeuw in eclectische stijl naar een ontwerp van Antoine Trappeniers. Tegen midden volgend jaar beslist Bourgeois over de definitieve bescherming van de drie gemeentehuizen. • TD

De inwoners van **Zaventem**, **Wezembeek-Oppem**, **Kraainem**, Steenokkerzeel en Kampenhout sorteren steeds beter. Ze produceerden vorig jaar gemiddeld 102,5 kg restafval per inwoner, een daling met 5 kg in vergelijking met vijf jaar geleden. • In **Asse** investeren de NMBS en Infrabel 1,2 miljoen euro in de vernieuwing en verhoging van de perons aan het station. • De Vilvoordeaan in **Vilvoorde** kreeg twee busbanen. Zo kan het openbaar vervoer beter doorstromen. • De Koldamsportsite in **Hoeilaart** breidt uit. De grote zaal wordt vijf meter groter en krijgt een gevechtssportzaal, twee danszalen, drie polyvalente ruimtes en een nieuw jeugdhuis. In een tweede fase wordt de tennishal uitgebreid. Totale kostprijs: 4 miljoen euro, waarvan 1 miljoen euro door de Vlaamse overheid wordt betaald. • De wildwaterbaan van het Begijnijesbad in **Overijse** sluit op 3 september. Drie maanden later sluit het zwembad voor een grondige renovatie. • De damesploeg van KOVC **Sterrebeek**, die in tweede nationale B speelt, houdt het na vijftien jaar voor bekeken wegens een tekort aan speelsters. • Halle-**Vilvoorde** telde vorige maand 16.520 niet-werkende werkzoekenden. Dat is 9,2% minder dan in dezelfde periode vorig jaar. • Het amper 2,5 vierkante kilometer grote **Drogenbos** bestaat liefst voor de helft uit industriegebied. Daarom willen gemeente, provincie en de Vlaamse overheid het park naast het gemeentehuis, het kerkhof en de Sterstraat groener maken. Kostprijs: 710.000 euro. • Openluchtzwembad De Lammekes in **Grimbergen** bleef heel deze zomer gesloten omdat het niet genoeg redders vond. • Op 1 oktober opent het nieuwe buurtrestaurant

Nieuwenbos haar deuren op de Welzijns-campus van **Groot-Bijgaarden**. • In 2017 werden door inwoners van de faciliteitengemeenten 1.076 aanvragen ingediend voor een Franstalige versie van het aanslagbiljet voor de onroerende voorheffing. Dat zijn er minder dan in 2016 (1.121 aanvragen). Op tien jaar tijd is het aantal meer dan gehalveerd. • In **Dilbeek** start Infrabel met een proefproject waarbij een kudde van 85 schapen en 15 geiten de steile spoorwegtaluds op een milieuvriendelijke manier zal onderhouden. • In **Zaventem** staan op Brussels Airport al meer dan een jaar twee vliegtuigen geblokkeerd van 'ECAir', de nationale vliegtuigmaatschappij van Congo. De vliegtuigen mogen niet weggehaald worden omdat ze verzegeld zijn door een deurwaarder. • Op de terreinen van de vroegere NAVO in Evere komt een nieuwe Europese school voor 2.500 leerlingen. De school zal tussen 50 en 70 miljoen euro kosten. • In **Zaventem** kan Toyota Motor Europe dankzij een vergunning van provincie Vlaams-Brabant hemelwater opvangen in haar onderzoekscentrum. Het wordt hergebruikt op de site van het testcircuit. • De verbouwing van de oude rijkswachterskazerne aan de Fabriekstraat in Halle tot nieuwe thuisbasis van de politiezone Zennevallei (**Beersel**, Halle en **Sint-Pieters-Leeuw**) start eind dit jaar. Het zal zo'n 7 miljoen euro kosten en biedt tegen 2020 plaats aan zo'n 130 politiemensen. • Brussels Airport House, het werkgelegenheidsplatform op Brussels Airport, heeft vorig jaar 336 mensen aan een baan op de luchthaven geholpen. • De provincie geeft een subsidie van 15.000 euro voor de groene inrichting van een nieuw skatepark op het recreati domein Piereman in **Grimbergen**. • Twee op de drie zelfstandigen in de provincie Vlaams-Brabant zijn gelukkig met hun werk-privébalans, zo blijkt uit een bevraging van HR-dienstverlener Acerta bij meer dan 2.500 zelfstandigen. • Roger Vanmeerbeek uit **Kraainem** publiceerde een boek over sporters van tijdens WOII. • De komende maanden wordt de Verheydenstraat in **Dilbeek** afgesloten voor grote herinrichtingswerken. • De gemeentelijke basisschool Den Top in de Topstraat in **Sint-Pieters-Leeuw** wordt na de opening zo'n vijf jaar geleden uitgebreid met zes klassen en een sportzaal. Kostprijs: 2 miljoen euro. • JH

BRUSSEL De hoofdstad heeft geen al te beste reputatie als fietsstad, maar Brussel heeft wel degelijk een rijke fietsgeschiedenis. Wie er meer over wil weten, kan van 22 september tot 27 januari naar het pop-upmuseum Velomuseum. brussels in de gebouwen van het Archief en Museum voor het Vlaams Leven in Brussel (AMVB). 'De fietscultuur in

Brussel gaat terug tot in de 19e eeuw', vertelt Mike Carremans van het AMVB. 'Toen ontstond de Véloce Club Bruxellois, een sportieve en sociale vereniging die fietstochten en -wedstrijden organiseerde en de Brusselse fietsers samenbracht. Weinig mensen weten dat er ooit een velodroom en een fietsenfabriek in Brussel was. Al die info krijg je in het museum

aan de hand van een hele reeks interessante fietsobjecten. We zijn trouwens nog op zoek naar vrijwilligers die aan de slag willen als erfgoedbewaker of gids.' • TD

i Je vindt het Velo-museum. brussels van 22/9 tot 27/1 aan de Arduinkaai 28 in Brussel, www.velomuseum.brussels

Polyvalente bibliobus

BEERSEL/DROGENBOS In Beersel en Drogenbos rijdt sinds kort de nieuwe bibliobus rond. De vorige was 15 jaar oud en dringend aan vervanging toe. Het prijskaartje van het nieuwe exemplaar bedraagt 400.000 euro. 'De nieuwe bibliobus is zo veel meer dan een fysieke collectie boeken op wienlen', meent Eddy Deknopper (CD&V), de Beerselse schepen

van Bibliotheek. 'Het is een echte beleefbus geworden ter ondersteuning van de scholen. Het is ook een mobiel gemeenteloket dat past binnen de hedendaagse dienstverlening aan de burger.' De bibliobus bedient zes basisscholen, samen goed voor bijna 1.400 leerlingen en kan omgebouwd worden tot leesplek en mini-schouwburg. 'Er

is wifi aan boord en tablets, touchscreens. Uitleen kan via zelfscanning. Burgers kunnen in de bus ook terecht aan het snelloket om er bijvoorbeeld gemeentelijke formulieren te laten afprinten.' Aan de buitenkant van de bibliobus prijkt het nieuwe logo, dat werd ontworpen door de leerlingen van de plaatselijke tekenacademie Het Meiboompje. • TD

Hollywood in Vilvoorde

VILVOORDE In Vilvoorde wordt momenteel gebouwd aan een enorme onderwaterfilmstudio. De studio komt in een groot gebouw aan de Fabriekstraat. 'Het waterbassin is 9 meter diep en 480 vierkante meter groot', legt Wim Michiels uit, eigenaar van Lites, het bedrijf achter de studio en zelf onderwatercameraman. 'Als het moet, dan kunnen we zelfs de volledige studio onder water zetten. Dan kan er 6 miljoen liter water in.' De studio beschikt ook over takelbruggen om boten of vliegtuigen door de ruimte te laten bewegen. 'De kleur en de helderheid van het water kunnen we aanpassen en met één druk op de knop krijg je golven tot een meter hoog. De studio zal een van de grootste in zijn soort in Europa zijn en in elk geval de meest geavanceerde.' Begin volgend jaar moet de onderwaterfilmstudio klaar zijn en wordt de eerste grote Hollywoodproductie verwacht. •TD

50° 56' N
4° 25' E

Houtopslagplaats De Parmentier in Vilvoorde is een plek die Gregory Meul aan het dromen zet. 'Hier hangt nog steeds de geest van het rijke verleden van de stad. Waarop wachten we om die opnieuw tot leven te brengen?'

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

De wortels van Meul liggen in het West-Vlaamse Ieper, zijn ondernemersdrang in Vilvoorde. Enige tijd geleden startte hij er met Bazaar Trend Lab, een winkelconcept waar meerdere handelaars één pand delen. 'In deze stad is er nog veel potentieel. Ik zou er graag iets mee doen.'

STEPHEN MET DE KIDS

In het weekend gebeurt het wel al eens dat hij met zoon en dochter de step neemt en er op uittrekt. 'Eén van onze favoriete bestemmingen is houtopslagplaats Parmentier, een grote, overdekte ruimte die zich tussen de Zenne en het kanaal bevindt. Het is er bijzonder aangenaam om te stappen. Niet alleen omwille van de gigantische oppervlakte en de rust, maar ook omwille van de sfeer van het rijke, industriële verleden dat je er nog altijd voelt. Deze site straalt nog steeds uit

dat Vilvoorde een stad met ambitie was. Niet voor niets sprak men over *Vilvoorde industriestad*. Mensen kwamen van heinde en verre naar hier om een betere toekomst op te bouwen. Dat industriële tijdperk is verleden tijd, maar Vilvoorde is nog steeds een stad met veel potentieel. Denk maar aan de centrale ligging, de nabijheid van de luchthaven en de aanwezigheid van al die mediabedrijven. Jammer genoeg komt onze stad te vaak met negatieve berichten in het nieuws terwijl we zo veel meer te bieden hebben.'

DROMEN DENKEN DOEN

De Parmentier heeft een bijzonder effect op Meul. Het maakt de dromer en de ondernemer in hem wakker. Eenmaal in de houtopslagplaats borrelen de ideeën op. 'Mijn hoofd staat nooit stil. Ik kan het niet laten om tijdens mijn uitstappen langs het kanaal weg te dromen over nieuwe bestemmingen. Waarom zouden we langs het kanaal geen automuseum of een jachthaven bouwen? Of een mediamuseum? Het zou mensen aantrekken, een nieuwe dynamiek creëren.'

Meul droomt en denkt niet alleen, hij handelt ook. Enige tijd geleden nam hij het initiatief om een nieuw winkelconcept te starten. Een concept waarbij handelaars een ruimte delen. Wat hem dreef? 'Als ik rond mij kijk, zie ik overal uitdagingen. Je zou het ook problemen kunnen noemen, maar ik verkies de term uitdaging. Ze nodigen ons uit om ze aan te pakken. Laten we daar vooral niet mee wachten, maar aanpakken, doen wat er te doen valt.'

Het dienstmeisje van Degrelle

‘Dat ze mensen gered hebben, wist niemand’

De Nederlands-Belgische, in Israël wonende, journaliste Simone Korkus komt in Sint-Genesius-Rode vertellen over haar boek *Het dienstmeisje van Degrelle*. Het speelt zich voor een groot deel in Rode af. ‘Ik breng mijn boek terug thuis.’ TEKST Ines Minten

De joodse Hannah Nadel, haar nichtje en moeder overleefden de Tweede Wereldoorlog dankzij de zus van Léon Degrelle, de leider van de Belgische fascistische partij Rex. Ze gaf de drie werk in haar afgelegen landhuis La Ribambelle in Sint-Genesius-Rode en verborg ze in de kelder wanneer er rexisten over de vloer kwamen. Simone Korkus struikelde bij toeval over het verhaal toen een Belgische toerist haar er na een van haar lezingen in Israël over aansprak. Er leek haar een interessant artikel voor de krant in te zitten, dus zocht ze Hannah Nadel op voor een gesprek. ‘Dat artikel is nadien door allerlei buitenlandse kranten overgenomen. Het is heel de wereld rond gereisd tot San Francisco en Australië toe. En dan opeens vroeg de uitgeverij me of ik er

geen boek over wou schrijven.’ De journaliste bezocht Hannah Nadel, inmiddels een tachtiger, een tweede keer om uit te zoeken of er effectief nog meer materiaal te rapen viel. ‘Toen is Hannah veel uitgebreider beginnen vertellen over wat haar allemaal is overkomen. Ik raakte helemaal in de ban van haar verhaal. Als een detective ben ik op zoek gegaan naar de achtergronden ervan.’

INTEGER

Degrelles zus Madeleine was getrouwd met de industrieel Henri Cornet. Toen ze tijdens de oorlogsjaren een huishoudhulp en een gouvernante voor haar zes kinderen zocht, reageerden twee buitenlands ogende jonge meisjes op de advertentie. Madeleine Cornet moet onmiddellijk beseft hebben hoe de vork in de steel zat. Het van de buitenwereld afgeschermd landgoed was een voortreffelijke plek voor vervolgd joden om zich te verstoppen voor de nazi’s. Ze twijfelde geen moment en nam de twee in dienst. Later sloot ook Hannahs moeder zich als kokkin bij het personeel aan. Tijdens een paasfeest serveerde ze de gasten, onder wie een heel aantal rexisten, een typisch joods visgerecht. De gastvrouw kreeg er veel complimenten voor.

‘Toen ik de familie Cornet had weten op te

sporen en zag hoe ze nog steeds met veel pijn, schaamte en geheime kampten, dacht ik: *Ja, dit moet ik vertellen*’, zegt Korkus. Het duurde een tijd voor de journaliste de nazaten er van kon overtuigen om over het verleden van hun familie te spreken. ‘Na de oorlog zijn ze afgeremd op hun familiebanden met Degrelle. Ik heb hen dan ook beloofd om hun namen nooit prijs te geven.’ Korkus schrok ervan hoe reëel de nasleep van de oorlog voor sommige families nu nog is. Madeleine en Henri Cornet waren het niet eens met de overtuigingen van Léon Degrelle. In de loop van 1943 liet Henri de jongere broer van zijn vrouw zelfs verstaan dat hij niet langer welkom was in hun huis. ‘En toch zijn ze er na de oorlog zwaar op afgerekend. Dat ze mensen gered hebben, wist niemand.’

NIET MEER ZWIJGEN

De journaliste trok na haar onderzoek nog een conclusie. ‘Namelijk dat iedereen op de een of andere manier aan het systeem heeft meegewerkt. Ik zeg niet dat iedereen fout was, maar mensen zwegen. Slechts weinig mensen hebben daadwerkelijk iets gedaan om joden te redden. Successievelijk werden er anti-joodse wetten ingevoerd, en meer en meer mensen beslisten dat ze niets met die bevolkingsgroep te maken wilden hebben. Zo is het begonnen.’ ‘Ben je al eens in de Dossinkazerne in Mechelen geweest? Als je erom heen loopt, zie je dat er op drie meter afstand huizen staan. Die bewoners moeten toch iets gezien hebben?’ Korkus ziet een duidelijke link met vandaag. ‘We hebben opnieuw met migrantenpolitiek te maken, net als toen. Het kan opnieuw gebeuren, nu met een andere groep. Daarom mogen we niet meer zwijgen. De afstand tot de overheid is nu ook zoveel kleiner dan toen. We hebben sociale media, we hebben internet. De lijnen zijn korter.’ Veroordelen wil ze onze voorouders hoegenaamd niet. ‘Maar ik wil er wel op wijzen dat de andere kant op kijken menselijk gedrag is. Kijk naar Hongarije, waar een migrant helpen strafbaar wordt. Kijk naar Duitsland, waar stemmen opgaan voor een protectionistisch beleid. Kijk naar Amerika, dat helemaal voor protectionisme is. Dat zijn toch gevaarlijke stappen? Daar moeten we attent op zijn.’

DE

‘DASS SIE MENSCHEN GERETTET HABEN, WUSSTE NIEMAND’

Die Jüdin Hannah Nadel, ihre Nichte und Mutter überlebten den Zweiten Weltkrieg dank der Schwester von Léon Degrelle, dem Führer der belgischen faschistischen Partei Rex. Madeleine Degrelle, verheiratet mit dem Industriellen Henri Cornet, gab den drei jüdischen Frauen Arbeit in ihrem abgelegenen Landhaus La Ribambelle in Sint-Genesius-Rode und versteckte sie im Keller, wenn Rexisten ins Haus kamen. Die Journalistin Simone Korkus greift diese besondere Geschichte auf in ihrem Buch *Het dienstmeisje van Degrelle*. ‘Sie waren

diesbezüglich einer anderen Überzeugung, doch mit den Nachfahren der Familie Cornet ist nach dem Krieg für ihre Familienbande mit Degrelle schwer abgerechnet worden. Dass sie Menschen gerettet haben, wusste niemand.’ Korkus sieht auch eine Ähnlichkeit mit heute. ‘Nur wenige Menschen haben tatsächlich etwas unternommen, um Juden zu retten. Heute haben wir erneut mit Migrationspolitik zu tun, genau wie damals. Es kann wieder passieren, nun mit einer anderen Gruppe. Darum dürfen wir nicht mehr schweigen.’

Simone Korkus met Hannah Nadel

DE GEWONE MENS

Korkus hamert niet graag op negatieve verhalen. 'Het goede naar boven spitten, is belangrijk. Misschien zelfs belangrijker dan wijzen op het kwade. Daarom wou ik graag vertellen dat er mensen hebben bestaan als de Cornets, die onder de paraplu van de rexisten en de nazi's joden en andere mensen hebben geholpen. Daartegenover kun je vandaag misschien de mensen stellen die een vluchteling onderdak geven. Dat is prachtig: het is ware integratie. Zulke positieve verhalen geven kracht en geloof. We kunnen er veel uit leren.'

Die voorkeur voor kleine, positieve verhalen van gewone mensen vond Korkus nadat ze achttien jaar geleden met haar Israëlisch-Belgische man en hun drie kinderen naar Israël was verhuisd. 'Toen ik hier pas woonde, stoorde me het verschil tussen wat ik las in de Nederlandse en Belgische pers en wat ik hier zelf ervaaarde. In België en Nederland lijken er maar twee mogelijkheden te bestaan: je bent volledig voor Israël of volledig voor de Palestijnen. En die twee kanten bestrijden elkaar te vuur en te zwaard. Maar als je hier leeft, merk je dat er heel veel kleuren grijs zitten tussen het zwart-wit. Je kunt niet zomaar de Israëliërs of de Palestijnen als volk afwijzen om wat de politiek en de conflicten met het land doen. Dat wou en wil ik beschrijven – niet alleen de politieke analyse, maar de achtergrond. Het is wat me hier in Israël aantrekt, maar evengoed in het verhaal van Hannah en de familie Cornet. Ik wou en wil schrijven over de gewone mens.' Eerst schreef ze een dagboek dat in verscheidene damesbladen verscheen. 'Het was een

oorlogsdagboek, want de Tweede Intifada was net uitgebroken. Ik schreef als journalist, maar ook als moeder en vrouw, over wat er gebeurde en wat het met mij en de kinderen deed.' Van het ene kwam het andere. Korkus begon voor Knack, De Standaard, De Tijd en een aantal Nederlandse bladen te schrijven. 'Op dit moment schrijf ik nog weinig stukken. Ik ben intussen aan mijn tweede boek begonnen en dat krijgt voorrang.'

De auteur zit tussen stapels materiaal. Het boek wordt haar eigen verhaal. 'Dat van een jonge Nederbelgische vrouw met drie kinderen die haar man is gevolgd naar Israël.

'Het goede naar boven spitten is belangrijker dan wijzen op het kwade.'

Ik heb vaak met open mond gekeken naar dingen die hier heel gewoon zijn. Dat krijg je als je uit een andere cultuur komt. Het is een migrantenverhaal, maar dan omgekeerd.' En natuurlijk zal het over oorlog gaan. 'Ik heb in totaal zes of zeven conflicten meegemaakt. Wat deed dat met mij? Dat zijn dingen die je niet kwijt kunt in de krant.'

ONDER VUUR

Enkele keren is ze echt bang geweest, vooral tijdens haar opdrachten als journalist. 'Ik

ben twee keer in een heel gevaarlijke situatie terechtgekomen. Op 18 jaar valt dat nog wel mee', relativeert ze. Tijdens het conflict tussen Israël en Gaza bezocht ze bijvoorbeeld een project dat Nederland sponsoerde, samen met de Nederlandse consul. Onvermoed kwamen ze middenin een afrekening tussen twee rivaliserende bendes terecht. 'Opeens lagen we onder vuur en zijn we onder de auto gekropen. Op zulke momenten komt het heel dichtbij. Over het algemeen bereid je je reportages goed voor en heb je allerlei contactpersonen die je precies kunnen vertellen waar je wel en niet naartoe kunt. Je loopt niet in het wilde weg een conflictgebied binnen tot je ergens iets tegenkomt.'

Momenteel laait het conflict tussen Israël en de Palestijnse gebieden weer op. Op korte termijn zit een oplossing er niet in. En op de langere termijn? 'Ik hoop het. Op dit ogenblik heerst er vooral moedeloosheid. Ik merk het bij mensen in Israël en de Palestijnse gebieden. Ze zien geen oplossing meer. Dat is anders dan pakweg 15 of 20 jaar geleden. Ze hebben zo veel gezagsdragers zien passeren, uit alle hoeken van wereld. Allemaal zouden ze het oplossen, maar uiteindelijk is er bitter weinig van terechtgekomen. Het is erg complex, maar ik hoop dat er op een dag een oplossing komt die voor iedereen aanvaardbaar is.'

i Simone Korkus geeft op 25 oktober in de bibliotheek van Sint-Genesius-Rode een lezing over haar boek *Het dienstmeisje van Degrelle*. Inschrijven vanaf 25 september via www.leesclub.be

Tervuren

Gordelfestival

Een groot **familiefeest**

Op zondag 2 september zet de Vlaamse Rand zijn sterkste troeven in de kijker tijdens het Gordelfestival. De organisatie wil dit jaar een breed familiepubliek naar de regio lokken om te bewegen, te schransen en mooie plekjes te ontdekken.

TEKST Tina Deneyer • FOTO Filip Claessens

De organisatie van het Gordelfestival is dit jaar voor het eerst in handen van Flanders Classics, organisator van een aantal voorjaarsklassiekers en andere grote wielerevenementen. 'Samen met vzw 'de Rand', de provincie Vlaams-Brabant en focusgemeente Tervuren hebben we de voorbije maanden een mooi aanbod uitgewerkt voor de deelnemers aan het Gordelfestival. Het provinciedomein in Huizingen en het trefpunt in Tervuren zijn dit jaar de twee hotspots', vertelt Nicolas De Koker, projectcoördinator van het Gordelfestival bij Flanders Classics. 'Een toffe mix van sport, spel, muziek en natuur moeten van het Gordelfestival de ideale afsluiter maken van de zomervakantie.'

WANDELSCHOENEN AAN, TWEEWIELERS VAN STAL

De wandelingen en fietstochten door de groene Vlaamse Rand vormen de ruggengraat van het Gordelfestival. Vanuit het provincie-

domein van Huizingen vertrekken de Historische erfgoedwandeling (2 km), de Familiewandeling (5 km), de Lambiekwandeling (5 km), de Herisemwandeling (10 km), de Erfgoedwandeling (15 km) en de Sportieve wandeling (20 km). Fietsen kan vanuit Huizingen met de Proef De Streek-tochten van 25, 45 en 60 km. Mountainbikers kunnen kiezen voor een tocht van 35 of 50 km. Vanuit Tervuren kun je je op gang trappen voor de Druivenroute van 25, 40 of 60 km. Wie liever zijn wandelschoenen aantrekt, kan in de focusgemeente kiezen voor de Wieltjeswandeling (3 km) met leuke bewegingstussendoortjes voor jong en oud of de Eco-wandeling (11 of 16 km). 'Voor de lopers hebben we in Tervuren iets bijzonders', vertelt De Koker. 'Tijdens de Tourist Run van 6 of 10 km loop je langs de mooiste plekjes en door prachtige gebouwen. Dat mag je letterlijk nemen. De joggers mogen door de vernieuwde gang van het Afrikamuseum lopen, die speciaal voor de Tourist Run wordt opengesteld. Zij krijgen dus exclusief in avant-première het vernieuwde museum te zien (dat in december terug de deuren opent, n.v.d.r.). Daarna liggen nog de Franse tuinen, het Koloniënpaleis en de ecologische daktuin van het GITO op het parcours.'

IN PELOTON DOOR DE VLAAMSE RAND

Het paradepaardje van het Gordelfestival is de klassieker van 100 km, die net als vorig jaar in peloton wordt gereden. 'Die formule was tijdens de vorige editie een groot succes en wordt dus herhaald, maar wel uitgebreid naar

acht pelotons. De volledige 100 km door de Vlaamse Rand word je begeleid door politie op de motor. Je kan kiezen uit vier snelheden: 23, 25, 27 of 29 km/uur. Starten doe je op de markt van Tervuren en vandaaruit rij je door de hele Vlaamse Rand, met een passage door de plantentuin van Meise en het Zoniënwoud. De eindmeet ligt aan het park van Tervuren. De Gordelklassieker in peloton biedt je de unieke kans om je even een wielersprof te wanen.'

MET DE HELE FAMILIE

Flanders Classics wil van het Gordelfestival ook een familiegebeuren maken. In het Very Important Kids, kortweg VIK-dorp, in het provinciedomein van Huizingen zijn er allerlei workshops voor kinderen, gekke fietsen, een grote klimmuur, een speleobox en een reuzelabyrint. 'We hebben zelfs een heus babydorp, waar de allerkleinsten worden verwend en geëntertand. In het park van Tervuren wordt een sport- en spel-dorp gebouwd met streethockey, badminton, boogschieten, kubben, noem maar op. Aan de Koninklijke Moestuin is er animatie op maat van peuters en kleuters. Je kan ook met het hele gezin testen of je voldoende beweegt in het Familie Fit-dorp van Gezinsport Vlaanderen. En in beide trefpunten is er natuurlijk ook muziek met onder meer Kaatje, De Helden, De Ketnetband, Slagerij Vanderstukken en De Kreuners.' De kans dat je je op 2 september in Huizingen of Tervuren verveelt, lijkt dus heel klein.

www.gordelfestival.be

Weerman Frank Deboosere pendelt dagelijks met de fiets vanuit de Vlaamse Rand naar zijn werk op de VRT. Enkele dappere sportievelingen doen het hem na en kwamen hier de voorbije maanden aan het woord. Deze maand praten we met een speciale fietser: **Massimo Van Lancker**. Hij werkt voor Cycling Vlaanderen en rijdt tijdens het Gordelfestival het parcours van de 100 km mee als wegkapitein van een peloton.

Gordelfestival

Wegkapitein tijdens de 100 km

Op 2 september, tijdens het Gordelfestival, zal Massimo Van Lancker zijn fietsersbloed weer voelen stromen wanneer hij als wegkapitein fietsliefhebbers begeleidt tijdens hun 100 km. **TEXST** Tine Maenhout • **FOTO** Filip Claessens

Fietsen zit in zijn bloed. Hij reed twaalf jaar op een behoorlijk niveau wielervedstrijden in heel België. Hij doorliep alle jeugdreeksen en eindigde bij de elite zonder contract. 'Op de fiets voel ik me vrij en passeer ik op plaatsen waar ik anders nooit zou komen', zegt Van Lancker. 'Tijdens het Gordelfestival kan je de mooie streek van de Vlaamse Rand ontdekken. We leggen een gevarieerd en boeiend parcours af. Niet iedereen weet dat deze regio een prachtige streek is om te fietsen. Kom het mee ontdekken tijdens het Gordelfestival.'

OP EN NEER

Van Lancker gaat graag naar het Gordelfestival omdat het festival mensen aanzet tot sporten. 'Fantastisch, toch?' En natuurlijk is er ook het sociale aspect. '100 km meerijden in een groep wielierliefhebbers is leuk. Ik doe met iedereen een babbeltje. Ik vind het fijn om nieuwe mensen te leren kennen tijdens het sporten. Als wegkapitein ben ik verantwoordelijk voor de veiligheid, maar het is ook mijn taak om iedereen tot aan de eindmeet te krijgen. De coureurs met de meeste zenuwen help ik al pratend op weg. Wanneer iedereen goed ver-

trokken is, rijd ik naar voor in het peloton en laat me opnieuw tot vanachter afzakken, terwijl ik hier en daar met de fietsers een praatje sla. Daarna rijd ik weer naar voor en laat me weer afzakken. Op en neer tot aan de finish.'

Van Lancker merkt op dat er meer en meer vrouwen deelnemen aan de klassieker van het Gordelfestival. 'Grappig, want vrouwen zijn een ander soort deelnemers dan mannen. De mannen gaan voor de competitie, ze voelen de coureur in zichzelf wakker worden en trappen stevig op hun pedalen. Vrouwen hebben minder ego. Voor hen is het sociale aspect belangrijker. Ze beleven de 100 km anders dan mannen, ze willen mensen ontmoeten en praten. Al merk ik wel dat de voldoening voor beide even groot is.'

TOFFE SFEER

Voor het vertrek geeft Van Lancker duidelijke instructies aan zijn peloton. Verkeersregels moeten worden gerespecteerd en seinen gevolgd. 'Ik benadruk dat we ons geen Tom Boonen, Eddy Merckx of Peter Sagan moeten wanen, dat we ons nog altijd op de openbare weg bevinden en dat we deelnemen aan een sportmanifestatie en niet aan een grote

wielervedstrijd. Sommige mensen durven dat wel eens te vergeten. En ik benadruk dat je onderweg voldoende moet eten en drinken. Heel belangrijk. Af en toe laat ik mij al zwaaiend met mijn drinkbus door de groep afzakken zodat niemand vergeet te drinken.'

'De sfeer is echt tof', benadrukt Van Lancker. 'Er rijden verschillende types mensen mee. Er zijn de ingebeelde Greg Van Avermaets. Ze koersen zelfverzekerd naar de finish, je herkent hen direct aan de manier waarop ze gezwind op hun fiets springen. Dan zijn er de onzekere sportievelingen. Zij kijken wat onwennig rond. Na een aantal kilometers voel je de voldoening in de groep groeien. Wanneer ik uiteindelijk met iedereen over de streep rijd, krijg ook ik een fantastisch gevoel, het haar staat recht op mijn armen. Dat gevoel verdwijnt nooit, ook al heb ik al zo veel koersen gereden. Bij aankomst zie je iedereen stralen. De euforie is even groot als wat pakweg Sagan voelt wanneer hij een klassieker wint. De coureurs fietsen de streep over. Supporters vallen hun held om de nek, er volgen vergelijkingen met grote wedstrijden als de Ronde en de Tour, er wordt al snel een drankje bijgehaald om te klinken en na te praten.'

Van grijs naar groen

Zaventem is een van de meest versteende gemeenten in de Vlaamse Rand. De jongste decennia is de bodem er tegen honderd per uur *verzegeld* met veel nieuwe industriegebieden en woonwijken. Hier en daar probeert men nu het tij te keren. **TEKST** Herman Dierickx • **FOTO** Filip Claessens

Het jongste groene juweel aan de kroon is de recente opening van Het Zeen aan de Zeenlaan 80 in Sterrebeek. Bedoeling is dat de omwonenden kunnen genieten van meer blauw en groen in hun voor- en achtertuin en dat de lokale natuur er met het openleggen van de plaatselijke beken wel bij vaart bij. Dit is het derde project in het kader van het Europese concept *Green4Grey*, waarbij er meer natuur in de plaats komt van verharde oppervlakken. Tevoren was er in buurgemeente Wezembeek-Oppem de sanering van de Vuilbeek, nu Wezembeek, en de vergroening van het park de Burbure.

MODERNE SNIT

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM), de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Aquafin en de gemeente Zaventem werkten samen om Het Zeen in te groenen en een grotere belevingswaarde te geven. In samenspraak met de omwonenden werd het project een paar maanden geleden opgeleverd en is het klaar voor gebruik. De fit-o-meter en de Finse piste zet je aan tot sporten, de kinderen krijgen een gloednieuwe speeltuin en de wandelaars hebben er een traject bij dat hen makkelijk verbindt met de vermelde gebieden in Wezembeek-Oppem die op wandelafstand van elkaar liggen.

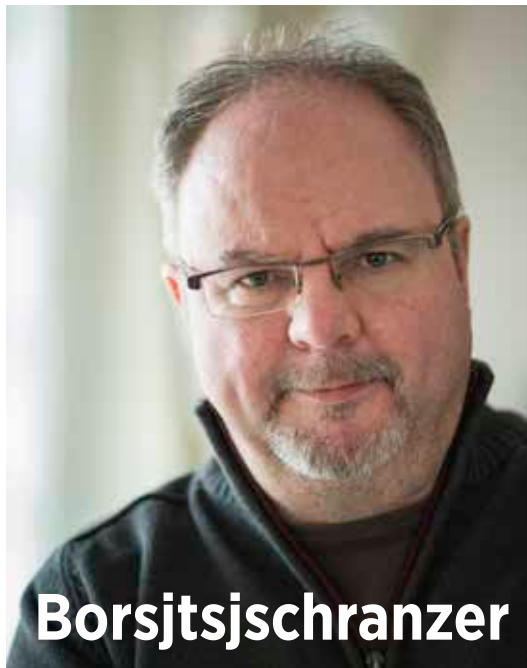
Het moet gezegd: ook de natuur vaart er wel bij. Eindelijk komt het beekwater overal bovengronds. Eindelijk zijn de oevers uit hun betonnen harnas gehaald, zodat je al wandelend het water kan ontdekken. De sanering van de Vuilbeek aan de Beekstraat in Wezembeek-Oppem bewijst dat je een verschil kan maken op een al bij al kleine oppervlakte. In Het Zeen krijgt een wat oubollig park een moderne snit, waarin mens en natuur wat vrijer kunnen ademen. Het ziet er nog nieuw en vers uit, maar de natuur zal er snel voor zorgen dat alles mooi aaneengroeit waardoor deze leuke wandel- en parkzone veel recreanten zal aantrekken.

MEER VAN DAT

Dat is geen overbodige luxe in de noordostrand rond Brussel, want de verstedelijking van Kraainem, Zaventem en Wezembeek-Oppem heeft daar de jongste jaren voor een fenomenale achteruitgang van de leefbaarheid gezorgd. Dat was in vele andere randgemeenten ook het geval, maar we kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat het hier dubbel zo hard ging.

Gelukkig was er ook een groter project om de Woluwevallei op Vlaams grondgebied, in haar breedste zin, zo volledig mogelijk in te groenen, zoals dat reeds vele jaren het geval was voor diezelfde vallei in het Brussels Gewest. Daar heeft deze rivier van de bron in het Zoniënwoud tot de loop aan de grens met het Vlaams Gewest een zuiver traject gekregen. Het spoort daar trouwens samen met de inmiddels overbekende Groene Wandeling, die over een totale lengte van vijftien-zestig kilometer het hele Brussels Gewest omspannt in een uitmuntend groen netwerk.

Aquafin en de VMM hebben bij de heraanleg van Het Zeen gezorgd dat het afvalwater van de nabijgelegen Normandywijk eindelijk op het rioolstelsel is aangesloten. Zo is alweer een belangrijke vuilvracht

Borsjtsjschranzer

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor de Europese Commissie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Het is september, en opnieuw zullen in Brussel en de Rand tienduizenden volwassenen enthousiast beginnen aan hun cursus Nederlands voor anderstaligen. Ik heb het altijd een beetje raar gevonden om dat NT2 – Nederlands tweede taal – te noemen, want voor velen is het Nederlands de derde, vierde of vijfde taal. Maar soit.

Nederlands leren heeft de laatste jaren enorm aan populariteit gewonnen en dat komt dus niet omdat het voor inburgeraars in Vlaanderen verplicht is om de taal te leren. De allergrootste groep mensen die zich aanmeldt voor een cursus Nederlands doet dat in Brussel, en daar is dat voor nieuwkomers niet eens verplicht.

Niet alleen de populariteit, maar ook de appreciatie voor het Nederlands lijkt groter dan ooit. Er wordt in het algemeen niet meer zo meewarig gedaan over 'le flamand'. Al in de achttiende eeuw schreef de Duitse filosoof Johann Gottfried Herder dat er niet zoiets bestaat als 'mooie' of 'lelijke' talen, dat proza en poëzie, liefdesverklaringen en liederen in elke taal mogelijk zijn, ook in talen die maar door een paar honderd mensen worden gesproken, en dat iemand die iets anders beweert, dat doet uit chauvinistische, politieke of cultuurimperialistische motieven. Herder was een groot voorstander van meertaligheid. Eén van de noodzakelijke stappen voor de vooruitgang van de mensheid, zo stelde hij, is dat elke mens op aarde meertalig wordt opgevoed. Zo is dat!

En omdat meertaligheid ook leuk moet zijn, even kort het volgende. In het Nederlands kan je, net zoals in het Duits, het Grieks of het Fins en vele andere talen, onbeperkt nieuwe woorden vormen door meerdere woorden aan elkaar te plakken. Dat is een eigenschap die veel talen, waaronder het Engels en het Frans, niet

bezitten. Het zorgt er ook voor dat 'het langste woord' in het Nederlands (en Duits en Grieks en Fins en... en...) niet bestaat. Elk langste woord kan nog langer gemaakt worden door er nog een stuk aan te plakken. En het maakt het Nederlands ook uitermate geschikt voor woord- en taalspelletjes. Zo is een kerker onder een erker van een kerker in Lekkerkerk een... Lekkerkerkerkerkerkerker! Wie meer van dit soort bonte taalrariteiten lust, moet absoluut het geniale werk van Hugo Brandt Corstius, Opperlandse taal- en letterkunde¹, ter hand nemen.

Een goede tien jaar geleden had ik hierover een geanimeerd tooggesprek met collega Freddi Smekens, Brussels journalist en iconisch dichter. Straatnaam in Brussel met vijf klinkers en één medeklinker? Aakaai! Langste palindroom ofte keerwoord in het Nederlands? Legermeetsysteemregel! Bij het woord met de meeste medeklinkers na mekaar (medeklinkerstapelning) raakten we het oneens. 'Angstschreeuw', zei Freddi. Ik zei: 'Ik denk dat er een woord met méér medeklinkers moet bestaan'. 'Misschien', zei Fred, 'maar het telt alléén als het ook ergens gepubliceerd is.' We sloten een weddenschap af: als ik een gepubliceerd woord zou vinden met meer medeklinkers na mekaar dan 'angstschreeuw', dan zou ik een niet nader bepaalde hoeveelheid bier getrakteerd krijgen.

Ik vond het woord. Borsjtsjschranzer. Een schranzer van de Russische rodebietensoep borsjtsj. Tien medeklinkers na mekaar, een absoluut record. Alleen: het was niet gepubliceerd... maar daar was vlug een mouw aan gepast. Op slinkse wijze smokkelde ik het woord een paar dagen later in mijn hoofdartikel in Brussel Deze Week.² Wat een mens allemaal niet doet voor een niet nader bepaalde hoeveelheid bier! Santé. **TEKST** Dirk Volckaerts • **FOTO** Filip Claessens

afgekoppeld die niet meer in de Woluwe terecht komt. Maar er blijft een lange weg te gaan om tegen 2027 te voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water. Vandaag wordt in één Vlaamse gemeente op drie nog steeds slechts zeventig procent van het huishoudelijk afvalwater gezuiverd; we halen nu een globale zuiveringsgraad van tweeëntachtig procent. Dat is beduidend minder dan bijvoorbeeld in Nederland en Duitsland, die respectievelijk negenennegentig en zevenennegentig procent halen, jawel.

Vlaanderen wil het saneringswerk voortzetten, maar het gaat moeizaam en traag. Jaren geleden beet Corporate Village in Zaventem de spits af in het Woluwebekken. Nu zijn er dus al drie projecten tussen de Village en de grens met Brussel bijgekomen. Daarmee is de kous nog niet af, want er staat nog meer in de steigers. De VLM is samen met enkele partners gestart met de aanleg van een Woluwewandelpad vanaf het Hof ter Musschen aan de grens met het Brussels Gewest tot de riviermonding in de Zenne in Vilvoorde. Daarlangs is het nog lang niet allemaal ecologisch in orde, maar op verschillende trajecten wandel je wel al in het groen. Dat zal er in de toekomst alleen maar op verbeteren.

1 Geschreven onder het pseudoniem Battus, herwerkt in 2002 als Opperlans! en uitgebreid met een Opperlans woordenboek in 2007. De versie van 1981 staat online: https://www.dbnl.org/tekst/brano23oppe01_01
2 <https://www.bruzz.be/politiek/opiniestuk-asociale-zeikerds-2007-11-14>

7 | VRIJWILLIGERS IN DE RAND: JOKA-KAMP IN SINT-PIETERS-LEEUEW

‘Elke jongere zou zich als vrijwilliger moeten inzetten’

Jongerenkampen bestaan er in honderden vormen, maar een kamp waar jongeren vrijwillig ouderen of mensen met een beperking helpen, dat is minder alledaags.

TEKST Wim Troch • FOTO David Legréve

De eerste week van juli. De doorsnee zestienjarige geniet van de eerste vakantiedagen: lang uitslapen, gulle zon, de explosie van de Rode Duivels op het WK, een muziekfestival. Niet zo voor de zussen Margot (16) en Hanne (21). En voor Robbe (16) en Dries (16). Zij logeren een week in woonzorgcentrum Sint-Antonius in Sint-Pieters-Leeuw. Ze nemen er deel aan een Joka-kamp.

NIET ALLEDAAGS

‘Joka staat voor jongerenkampen vanaf 16 jaar’, legt Hanne uit. ‘In de plaats van een traditioneel kamp met spelletjes en activiteiten help je een week mee in een voorziening voor ouderen, mensen met een beperking of met psychische problemen.’ Geen alledaags kamp dus. ‘We voeren geen zorgtaken uit’, benadrukt Dries. ‘Wij doen de animatie en omkadering. Zaken als wassen en aankleden van de bewoners of het toedienen van medicatie doen we niet.’

‘Om half acht staan we op’, overloopt Robbe hun dagindeling. ‘Vanaf tien voor acht brengen we het ontbijt in de kamers. Rond half negen ontbijten we zelf. Dan helpen we met opruimen en maken we alles klaar voor de ochtendactiviteit. Na het middag is er rond drie uur een nieuwe activiteit. Welke activiteiten?

We doen een muziekwis, spelen spelletjes als rummikub of ganzenbord. De meisjes organiseerden eerder deze week een manicure. Vanaf 16 uur zijn we vrij.’

VERPLICHT VRIJWILLIG

Voor Hanne is het de derde keer dat ze deelneemt aan een Joka-kamp, voor de anderen de eerste keer. Margot werd geprikkeld door de eerdere deelnames van haar zus. ‘Ik ga binnenkort vakantiewerk doen in een rusthuis’, vertelt ze. ‘Dit lijkt me een goede voorbereiding.’ Voor Dries en Robbe speelt een andere motivatie mee. Zij zijn ‘verplichte vrijwilligers’. Dries: ‘Op onze school moet iedereen een sociale stage doen van dertig uren vrijwilligerswerk. We mogen zelf kiezen wat we doen. Verschillende organisaties zijn zich in de klas komen voorstellen. De presentatie van Joka sprak

Natuur redt mens

Net terug van de Cévennes in Frankrijk, in de buurt van Nîmes. Schitterende natuur, een paar kilo vlinders, bijen en andere insecten per kilometer wegberm, mooie landschappen met een op mensenmaat gemaakt reliëf. Toch is daar iets bizar aan de gang. Op de weelderig begroeide heuvelflanken zijn grote, rosse plekken zichtbaar, wat voor deze tijd van het jaar (juni) geen normaal beeld is. Wat blijkt?

Grote groepen kastanjabomen en steeneiken staan er troosteloos verdroogd bij. Morsdood. Een plaatselijke man vertelt dat de streek vorig jaar een droogte van tien maanden te verwerken kreeg, zonder één druppel regen. Zelfs de droogtebestendige steeneik is bezwaken.

De economische gevolgen van het nieuwe klimaat zijn er niet naast. De kastanjecultuur is op sterven na dood; de infrastructuur is in onbruik. De mijnbouw is al langer opgedoekt vanwege niet rendabel door te kleine hoeveelheden ijzer, lood en zink. De moerbeibomen, die vorige eeuwen massaal werden aangeplant, staan er werkloos bij wegens het opdoeken van de niet rendabele zijderupsteelt. De skistations lagen er deze winter werkloos bij vanwege te warm en dus geen sneeuw om te skiën.

De jongeren trekken massaal naar de grote steden om er werk te vinden. De oudere generaties blijven ter plaatse en klampen zich vast aan de bescheiden druiven- en olijventeelt. De overheid neemt steeds meer initiatieven om de streek een nieuw toeristisch elan te geven. Ze investeert in projecten die de schitterende natuur wil tonen aan de geïnteresseerde mensen. Op dit ogenblik is het allemaal nog wat pril, maar de hoop is om binnen een aantal jaar mensen te overtuigen hier naartoe te komen om van de troeven van het Werelderfgoed van de Cévennes te proeven. Stel je voor, gaat de natuur de mens redden?

TEKST Herman Dierickx

© MELVIN D.

FR

'TOUS LES JEUNES DEVRAIENT S'ENGAGER COMME BÉNÉVOLES'

Il existe des centaines de camps de jeunes différents, mais les camps où les jeunes aident les personnes âgées ou les personnes atteintes d'un handicap sont beaucoup plus rares. Nous rencontrons Dries, Margot, Robbe et Hanne, quatre participants du camp Joka dans la résidence-services Sint-Antonius de Sint-Pieters-Leeuw. 'Au lieu d'un camp traditionnel où sont organisés des jeux et des activités, nous apportons notre aide durant

une semaine', explique Hanne. 'Mais pas de soins,' ajoute Dries 'nous nous occupons de l'animation et de l'encadrement. En faisant du bénévolat, on apprend à mieux apprécier la vie. On apprend que tout ne va pas de soi. Ce ne serait peut-être pas une mauvaise chose que tous les jeunes s'engagent quelques heures comme bénévoles.' Les quatre réalisent maintenant comme le travail d'un prestataire de soins peut être lourd.

ons aan. Vandaar dat we voor zo'n kamp hebben gekozen.'

Als voorbereiding op het kamp namen de jongeren deel aan een contactdag. Hanne: 'Op die dag leer je enkele basisprincipes. Hoe ga je om met ouderen? Waar moet je rekening mee houden als je werkt met andersvaliden? Welke activiteiten zijn geschikt? We staan er hier natuurlijk niet alleen voor. We krijgen goede hulp van het personeel.'

De vier zijn enthousiast over hun deelname aan het kamp. 'Het is fijn om te zien hoe de bewoners uitkijken naar de activiteiten', vertelt Margot. 'Het is ook leuk om gewoon een babbeltje te doen. We hebben niet de tijdsdruk om een strak schema te volgen. Ik denk dat de bewoners het wel fijn vinden dat er een paar energieke jongeren door de gangen lopen.'

NIET VANZELFSPREKEND

Ondanks de verplichting voor Dries en Robbe zijn ook de jongens blij dat ze zich hebben ingeschreven. 'Ik wist niet dat zoiets bestond', zegt Robbe. 'Eigenlijk wist ik niets van vrijwilligerswerk. Ik had daar nooit bij stilgestaan. Toen

ze op school vertelden dat we dertig uren vrijwilligerswerk zouden moeten doen, zag ik dat als een opgave, maar ik moet zeggen dat ik aangenaam verrast ben. Het contact met de mensen is heel tof.' Dries: 'Door vrijwilligerswerk te doen, denk ik dat je de dingen meer leert appreciëren. Je leert dat niet alles vanzelfsprekend is. Misschien dat elke jongere er goed aan zou doen om zich een aantal uren vrijwillig in te zetten.'

Alle gezelligheid ten spijt, beseffen de vier nu alleszins dat een baan als zorgverlener best zwaar kan zijn. 'Het is een lastige job', weet Margot. 'Mijn beeld over het personeel in de zorgsector is bijgesteld. Ze werken hard en moeten flexibel zijn.' Robbe: 'Ik denk niet dat ik later in de zorgsector zal werken, maar door deze stage heb ik wel een nieuw stukje van de maatschappij ontdekt.'

i Joka organiseert tijdens elke schoolvakantie kampen in heel Vlaanderen. Voor de kampen bij psychiatrische patiënten is de minimumleeftijd 18 jaar. Aan de kampen bij ouderen en mensen met een beperking mag je meedoen vanaf het jaar waarin je 16 wordt. Interesse? Neem een kijkje op www.jokaweb.be

Mobiele woningen voor thuislozen

Op een braakliggend terrein in de Magrittwijk in Jette worden acht kleine, mobiele woningen voor thuislozen opgetrokken. Ze blijven er ten minste twee jaar staan en kunnen nadien makkelijk worden verplaatst als het terrein een definitieve bestemming krijgt.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

De woningen worden gebouwd rond een stalen frame waarin houten panelen worden geplaatst. Elke wooneenheid is 22 m² en beschikt over een badkamer, een kitchenette, een slaapkamer en een living. In afwachting van de bouw van een wijkhuis door het gemeentebestuur komen er op het terrein twee clusters van vier wooneenheden. Daarnaast is er een gemeenschappelijke leef- en ontmoetingsruimte. Geraldine Bruyneel en Tineke Van Heesvelde van Samenlevingsopbouw Brussel lichten het

ontwerp toe tijdens een tentoonstelling op de hoogste verdieping in de leegstaande Brusselse WTC-toren. Ze zijn enthousiast over de grote belangstelling. De experimenten zijn niet bedacht vanuit een ivoren toren, integendeel. Samenlevingsopbouw werkt hiervoor nauw samen met een architect, met onderzoekster Aurelie De Smet, professoren Burak Pak en Yves Schoonjans van Sint-Lucas Architectuur van de KU Leuven en studenten van dit departement. 'De toekomstige bewoners van dit proefproject zijn thuisloze mannen. In andere

projecten krijgen thuisloze vrouwen en kinderen voorrang. Voor maatschappelijk kwetsbare groepen wordt meestal alles voor hen bedisseld. In dit project daarentegen zijn de hoofdrolspelers Jérémy, Dennis, Marc, Arno, Christophe, Yannick, Benoit en Omar. Het gaat om thuislozen uit Brusselse onthaaltehuizen.'

TALENTEN

'We gaan uit van hun capaciteiten,' benadrukt Bruyneel. 'Studenten van Sint-Lucas Architectuur maakten een eerste screening van 120 braakliggende terreinen. Samen met de studenten hebben thuislozen een dertigtal terreinen bezocht en beoordeeld. Zij hebben bijvoorbeeld geen baat bij afgelegen locaties op een industrieterrein. Studenten hebben onder supervisie van de architect de ontwerpen voor de woning besproken met de toekomstige bewoners. Het definitieve ontwerp weerspiegelt hun woonwensen. De bedoeling is dat thuislozen zelf mee kunnen bouwen aan de eigen woning. Van de acht toekomstige bewoners volgen er drie een opleiding in houtbewerking bij het sociale economiebedrijf Atelier Groot Eiland. Het project beperkt zich niet tot een technische oplossing voor de woonnoden. Er is de individuele begeleiding door het Centrum Algemeen Welzijn. Samenlevingsopbouw zorgt voor de groepsbegeleiding. Ze ondersteunen ook de interactie tussen de toekomstige bewoners en de buurt. Zo kunnen de bewoners in de collectieve ruimte activiteiten organiseren voor de buurt. Het zal hun integratie ongetwijfeld verhogen.'

HEFBOOM

Met financiële steun van de Koning Boudewijnstichting en Innoviris Cocreate van het Brusselse Gewest financiert Samenlevingsopbouw de onderzoekskosten. Elke wooneenheid kost 45.000 euro, alles inbegrepen.

Appelmunt

Tijdens hun tijdelijk verblijf betalen de bewoners geen huur, wel een bijdrage in de kosten. Het mag niet bij een experiment blijven. Samenlevingsopbouw verkent nu zowel openbare als privéterreinen. De eigenaar heeft trouwens voordeel bij een tijdelijke bestemming. Hij hoeft geen leegstandsbelasting te betalen en heeft geen last van sluikestorten. Met de meer dan 400 ha leegstaande terreinen in Brussel biedt het project perspectieven. De nood is hoog. La Strada, het steunpunt voor thuislozen in Brussel, telt meer dan 4.000 dak- en thuislozen in het Brussels Gewest. Het aantal is op acht jaar verdubbeld.

DE

MOBILE HÄUSER FÜR WOHNUNGSLOSE

Auf einem brachliegenden Gelände im Magritte-Viertel in Jette werden acht kleine, mobile Häuser für Wohnungslose errichtet. Sie bleiben dort mindestens zwei Jahre stehen und können danach leicht umgestellt werden, wenn das Grundstück eine endgültige Bestimmung erhält. Die Häuser werden um einen stählernen Rahmen herum gebaut, auf dem Holzpaneele angebracht werden. Jede Wohneinheit ist 22 m² groß. „Das Projekt beschränkt sich nicht auf eine technische Lösung für die Wohnungsnot. Es gibt eine individuelle Betreuung und eine Gruppenbegleitung. Die gemeinnützige Gesellschaft Samenlevingsopbouw unterstützt auch die Interaktion zwischen den künftigen Bewohnern und der Nachbarschaft“, erzählt Geraldine Bruyneel von Samenlevingsopbouw Brussel. Es darf nicht bei einem Experiment bleiben. Samenlevingsopbouw sucht weiter nach anderen, geeigneten Räumen. Denn die Not ist groß: Brüssel zählt mehr als 4.000 Obdach- und Wohnungslose.

Wie zijn groenten en fruit graag zelf recht uit de grond bijeen ‘shopt’, kan terecht in de ecologische Plukboerderij Den Hof in Steenhuffel.

TEKST Tine Maenhout

Gewapend met je boodschappenlijstje en eigen verpakking, want de eigenaars Frederik en Nancy willen de stapel restafval verminderen, stap je het veld op en oogst je wat je nodig hebt. Even langs de weegschaal en de kassa van de hoevewinkel en je kan je verse groenten en fruit mee naar huis nemen. Naast seizoengroenten en fruit vind je er ook heerlijke kruiden, zoals appelmunt.

ONDER CONTROLE HOUDEN

De traditionele munt kennen we allemaal. Minder bekend is het kruid appelmunt, een kruising tussen aarmunt en watermunt. Appelmunt is een winterharde plant die zijn naam ontleent aan de smaak en geur van de blaadjes, die sterk aan appel doen denken. De blaadjes zijn groen en wollig en hebben soms witte, onregelmatige vlekken. Het is een plant die betrekkelijk gemakkelijk zelf gekweekt kan worden. De geur van appelmunt is heerlijk, maar om te voorkomen dat je tuin straks volstaat met munt, moet je deze in een royaal grote pot plaatsen zodat je de groei kan controleren.

POLYVALENT KRUID

Appelmunt is een dankbaar kruid dat voor veel doeleinden kan worden gebruikt. Het past zowel vers als gedroogd goed in couscous, als garnering op appeltaart, in salades, bij vis en in pudding. Het kruid wordt ook wel eens gebruikt in een lekkere cocktail. En natuurlijk kan je net als met de reguliere munt ook van appelmunt smakelijke thee zetten. Muntthee is één van de meest gedronken

soorten thee. Deze populaire kruidenthee kan zowel koud als warm gedronken worden. De bereiding is heel makkelijk. Je plukt een flinke tak appelmunt uit je kruidenpot, spoelt hem even af, steekt hem in een kopje en giet er warm water over. Voeg er eventueel wat honing of suiker bij, even laten trekken en de thee is klaar. Een hete appelmuntthee in de koude wintermaanden geeft wat meer energie, terwijl een ijskoude appelmuntthee in de zomer een ware verfrissing kan zijn.

Appelmunt was al bekend bij de oude Egyptenaren, want appelmunt is net als munt erg gezond. Je kan er verkoudheid en griep mee bestrijden. Bovendien is het goed voor maag en darmen en je kan de plant gebruiken om op een biologische manier ongedierte te bestrijden. Muizen en ongewenste insecten zoals motten, muggen, mieren, bladluizen en vliegen houden niet van appelmuntplanten.

 www.plukboerderijdenhof.be

HARINGSALADE MET APPEL, APPELMUNT EN MOSTERDRESSING

- 4 zoute haringen, in brede repen
- 1 frisse zure appel, geschild, in dunne plakjes of reepjes
- 4 blaadjes appelmunt, in reepjes
- appelmunt voor garnering
- 1 citroen, in partjes

voor de dressing

- 5 el appelsap
- 4 el olijfolie
- 1 tl mosterd
- 1 el gehakte appelmunt

BEREIDING

Verdeel de haring, appel en appelmunt over vier schaaltes of glazen. Meng de ingrediënten voor de dressing. Giet deze over het haring-appelmengsel of serveer apart. Garneer met appelmunt en partjes citroen.

In onze nieuwe reeks *Levenskunst* gaan we met een aantal mensen op zoek naar wat het leven brengt en hoe dat zo komt.

Het leven is een ziekte

Wim Distelmans. Josse De Pauw. Allebei van hetzelfde jaar. Volgden elk hun eigen weg. En kijk waar die hen bracht. Weg van de geijkte paden. Dichter bij wie ze echt zijn.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO David Legrève

Wat waren de belangrijkste momenten in jullie leven?

Distelmans: 'Zonder twijfel: de geboorte van mijn twee kinderen en het interview met Inge Ghijs van De Standaard. In 1993 belde ze de afdeling van het ziekenhuis waar ik werkte met de vraag of er een arts was die over euthanasie wilde praten. Het was de periode dat euthanasie nog niet was gelegaliseerd, maar wel werd toegepast. De journaliste ving bot tot ze uiteindelijk bij mij terechtkwam. Ik zag niet meteen een goede reden waarom ik niet op haar vraag zou ingaan. Was het niet hoog tijd om de hypocrisie rond het thema te doorbreken? De publicatie van dat interview heeft heel wat losgemaakt. Het was een echt keerpunt.'

De Pauw: 'Een paar sleutelmomenten kiezen, vind ik moeilijk. Er zijn zoveel bepalende momenten in mijn leven geweest. Maar die jeugdige overmoed waarmee Wim het interview aanging, herken ik. Het doet me denken aan de branie uit mijn jonge jaren. De energie van toen heeft voor mij veel in beweging gezet. Wat het leven me onderweg alvast heeft geleerd, is niet te veel belang te hechten aan het advies van anderen. Vaak is dat advies goed bedoeld, maar als het erop aan komt, moet je je eigen weg volgen. En vooral niet te veel nadenken, maar gewoon doen wat je voelt dat je moet doen.'

Consequent je eigen ding doen, het typeert jullie allebei. Zijn jullie op jullie levenspad ook mensen tegengekomen die de koers van jullie leven hebben beïnvloed?

De Pauw: 'Ongetwijfeld. Maar ook dat waren mensen die hun eigen koers vaarden. Jan Decorte is zo iemand. Ik heb er altijd van moeten hoe hij zonder compromissen te sluiten zijn eigen weg is blijven gaan.'

Distelmans: 'Ik heb ook zo'n figuren gekend. Willy Peers bijvoorbeeld, een Franstalige arts die opkwam voor het recht op abortus. Een integer

man die durfde ingaan tegen wat je in zijn tijd hoorde te denken. Natuurlijk moet je wat geluk hebben dat je die mensen in je leven ontmoet.'

De Pauw: 'Het feit dat die mensen je levenspad kruisen, is geen toeval. Vaak ontmoet je hen omdat je bewust of onbewust op zoek bent naar iets en kunnen ze je in je zoektocht verder helpen.'

Distelmans: 'De biotoop waarbinnen je je beweegt, is heel bepalend. Zelf ben ik jaren geleden naar de Vrije Universiteit Brussel gekomen omdat ik nood had aan een omgeving waar je buiten de lijntjes kon denken en de ruimte kreeg om dingen uit te proberen. De vrijheid van denken die aan de VUB mogelijk is, heeft ongetwijfeld impact gehad op wie ik ben geworden.'

JOSSE DE PAUW:

'Het einde is misschien veel gewoner dan we denken.'

De Pauw: 'De stad Brussel heeft mij voor een deel opgevoed. Toen ik hier als achttienjarige aankwam, ging er een nieuwe wereld voor me open. Ik ontdekte cafés waar mensen met verschillende meningen met elkaar in discussie gingen. Wat een verschil met mijn geboortedorp Assen waar elke mening zijn eigen café had. Die diversiteit bood toen al heel wat mogelijkheden. Het gaf ons de ruimte om een eigen invulling aan theater te geven.'

Wat doet de uitgesproken diversiteit van de hoofdstad en de Rand met jullie?

De Pauw: 'Het is toch knap dat je in Brussel zoveel verschillende werelden kan ontdekken. Het verruimt niet alleen je denken, je hart wordt er groter van. Ik herinner me nog hoe ik in de periode dat ik een beetje beroemd aan het

worden was enkel op een paar plekken, zoals de Nederlandstalige boekenafdeling van de Fnac, herkend werd. Het doet je beseffen dat Vlaanderen niet de wereld is.'

Distelmans: 'Die smeltkroes van ideeën en culturen vind ik fantastisch. Het staat symbool voor respect voor de andere. Die diversiteit houdt je in ieder geval met beide voeten op de grond en toont je dat respectvol samenleven iets heel natuurlijks kan zijn.'

Toch zien we vandaag dat diversiteit ook tot heel wat polarisering in de samenleving leidt.

De Pauw: 'Een tijdje geleden schreef ik een kort stukje over een meisje dat ik in Portugal aan de duiven stukjes brood zag geven. Hoewel omringd door vele duiven was er maar één duif aan wie ze brood gaf. De andere joeg ze weg. Een heel menselijk tafereel dat toont hoe belangrijk het is dat we onze menselijke reflexen leren overstijgen. Als we ons daarvan bewust zijn, dan kunnen we vooruitgang boeken en het wij-zij-denken overstijgen.'

Je kan er natuurlijk niet omheen dat de terreur van de voorbije jaren de polarisering in de hand werkt.

De Pauw: 'Terreur is van alle tijden. Het is al eeuwen een middel om op een extreme manier mensen onder druk te zetten en zaken af te dwingen. Alleen vinden die terreurdaden vandaag plaats in tijden waarin we een relatieve welstand kennen en we ervan uitgaan dat we minstens 80 jaar zullen worden. De terreur dreiging zet dit op zijn kop en dat komt bijzonder hard aan.'

Distelmans: 'Tot de jaren 60 was de gemiddelde levensverwachting 60 jaar. Vandaag is dat maar liefst 80 jaar. Die stijging hebben we in de eerste plaats aan onze welvaart te danken. De angst die we voelen om dit op te geven is iets waar terroristen op inspelen.'

Zijn we ook niet alsmear meer van het leven gaan verwachten?

Distelmans: 'Het klopt dat het leven ons de voorbije jaren veel meer mogelijkheden aanreikt. Nadat we naar de maan geweest zijn en in staat waren om een hart te transplanteren, ging het steeds maar vooruit. The sky was the limit.'

De Pauw: 'Ik herinner me nog de periode dat ik als kind in de speeltuin plots klimrekken in de vorm van een Spoetnik zag opduiken. Of de eerste keer dat mijn moeder ons als dessert een vanillepudding serveerde. Een nage-recht, stel je voor. We zagen het als een symbool van welstand. Het voelde alsof ons leven alleen nog maar beter kon worden. Vandaag is dat soort vooruitgangdenken verleden tijd. Toch stemt dat me niet pessimistisch.'

Distelmans: 'Ik sluit me daarbij aan. Ik heb er vertrouwen in dat de jongere generatie met oplossingen zal komen voor de uitdagingen waarmee we vandaag te maken hebben.'

De Pauw: 'Ik vind het onze plicht om met een gezonde dosis optimisme naar de wereld te blijven kijken. Want net zoals angst een slechte raadgever is, is pessimisme dat ook.'

Optimisme, het siert jullie. Maar je kan toch niet ontkennen dat het leven soms een zware opdracht is.

De Pauw: 'Het leven is wat het is. Punt. Als je erin slaagt de juiste omstandigheden te creëren waarin jijzelf het best kan functioneren, dan is

Josse De Pauw (1952)

- Acteur, regisseur en theatermaker.
- Afkomstig van Asse.
- Medeoprichter van de theatergroep Radeis (gekend voor woordeloze producties).
- Behaalde driemaal de Plateauprijs voor de Beste Belgische Acteur.
- Speelde in meer dan 60 films zoals Crazy Love en Iedereen beroemd.

Wim Distelmans (1952)

- Kankerspecialist en professor in de palliatieve geneeskunde (VUB).
- Pionier voor de erkenning van palliatieve zorg.
- Voorvechter van het recht op euthanasie.
- Medeoprichter van TOPAZ (Wemmel), het eerste dagcentrum voor ernstig zieken.

dat al heel wat. Vaak zijn we te veel gefocust op onze carrière. Op waar we willen geraken en vergeten we dat de weg ernaar toe veel belangrijker is. Zelf weet ik dat ik me het best voel als ik kan spelen met mensen in wiens gezelschap ik graag vertoef. Voor dat soort leven kiezen, houdt echter ook in dat een vast gezelschap niet de geschikte biotoop voor me is.'

Distelmans: 'Op school word je vooral geleerd dat je in het leven iets moet bereiken. Maar, zoals Josse aangeeft, het komt er vooral op aan jezelf te leren kennen. Ik ontmoet zo vaak mensen die aangeven dat het materieel welvarend leven dat ze leiden hen niet gelukkig maakt. Is dat niet droevig? Het is niet de chique auto voor je deur die je gelukkig maakt als wat je doet niet aansluit bij wie jij bent.'

De Pauw: 'Het onderwijs gaat nog steeds te veel uit van de gedachte dat wat je leert effectief moet renderen. En dit in een tijd waarin alles zo

snel verandert dat wat je vandaag leert binnen een paar jaar misschien al weer achterhaald is. Mij lijkt het veel belangrijker om jongeren op te leiden tot zelfstandig denkende mensen die kunnen kiezen wat voor hen werkt of niet.'

Distelmans: 'En die op het juiste moment op de juiste trein durven springen. In het leven van elk van ons komen er een paar treinen voorbij die bepalen welke richting ons leven uitgaat. Wanneer zo'n trein voorbijkomt, is het een kwestie van te beslissen, je kans te grijpen en ervoor te gaan.'

Kan kunst ons helpen om op onze bestemming te geraken?

De Pauw: 'Kunst is mijn leven. Schrijven, lezen, naar voorstellingen gaan kijken; ik zou niet zonder kunnen. Maar ook binnen onze samenleving is kunst een belangrijk forum omdat we afgesproken hebben dat binnen dit forum ▶

EN

PLOUGHING THEIR OWN FURROWS

Wim Distelmans. Josse De Pauw. The pair of them from the same year. They both followed their own paths. And look where they ended up. Far from the beaten paths. Closer to their true selves. De Pauw: 'Art is my life. Writing, reading, watching performances – I couldn't do without them. But art is also a key forum within our society, a forum where everything is permissible. Artists enjoy the freedom to push boundaries. Just

as the audience is free to applaud or boo'. Distelmans: 'We in the medical field often make the mistake of believing we know all about our patients' feelings and can do their thinking for them. Sometime ago I asked a patient who was close to death if I could do something for him. He asked me to move the vase on the windowsill so that he could look through the window. This was of vital importance for him at that moment in time.'

- ▶ alles mag en kan. Kunstenaars beschikken over de vrijheid grenzen te verleggen. Net zoals het publiek vrij is om te applaudisseren of boe te roepen. Theater biedt me ook een plek waar ik luidop kan nadenken over thema's die me bezighouden. De mens is trouwens een thema dat me mateloos boeit. Ik denk aan *De Blinden*, een tekst die meer dan een eeuw geleden door Maurice Maeterlinck werd geschreven en die Jan Kuijken en ik onlangs herwerkt hebben. Het is opvallend hoe actueel die tekst is. De blinden, zij die niet kunnen zien, zouden de vluchtelingen kunnen zijn of het publiek dat niet in staat is om het hele plaatje te overschouwen. Door *De Blinden* als theater te brengen, ben ik meer gaan stilstaan bij de manier waarop wij vluchtelingen in beeld brengen. Eigenlijk is het filmen van mensen op hun bootjes in de zee een agressieve vorm van kijken. Trouwens, veel verder dan hen in beeld brengen, raken we niet. Echte oplossingen blijven uit. Maar: kan kunst ons op weg helpen? Ik doe wat ik doe zo graag dat ik aardig in de buurt kom van een gelukkig mens te zijn.'

Wat betekent kunst voor jou?

Distelmans: 'Het heeft niet veel geschied of ik was naar de filmschool gegaan. Maar omdat wetenschappen me ook interesseerde, ben ik op 'de trein richting geneeskunde' gesprongen. Het heeft me eigenlijk niet weerhouden om op 18 jaar de film *Kalverliefde* te maken en vandaag nog steeds gepassioneerd te zijn door film. Kunst betekent voor mij zingeving. Vandaag heb ik veel te maken met mensen die weten dat ze niet meer zo lang te leven hebben en aan het leven dat hun nog rest zin willen geven. Die mensen vormen een mooie match met kunstenaars die per definitie ook met

zingeving bezig zijn. Het is vanuit die gedachte dat we kunstenaars met mensen die ongeneeslijk ziek zijn in contact hebben gebracht en hen samen dingen laten doen. Zo heeft een voormalige vrijwilliger, Jorge Léon, een film gemaakt met mensen die in het dagcentrum Topaz verblijven. Wij noemen ze onze gasten. De film heet *Before we go* en toont hoe kunst mensen kan optillen. Zowel letterlijk als figuurlijk. Er is een scène waarin een van onze gasten door choreografe Meg Stuart uit haar rolstoel opgeheven wordt en samen met haar een paar dansbewegingen maakt. Schitterend.'

WIM DISTELMANS:

'Het is niet de chique auto voor je deur die je gelukkig maakt als wat je doet niet aansluit bij wie jij bent.'

Jij hebt al heel wat mensen in de laatste fase van hun leven begeleid. Bestaat er zoiets als de kunst van het sterven?

Distelmans: 'Bij Topaz proberen we het leven van mensen die ongeneeslijk ziek zijn zo comfortabel en waardig mogelijk te maken. Of we daarin slagen? Daarover wil ik zeer bescheiden blijven. Uiteindelijk weten we niet wat er allemaal door het hoofd gaat van iemand die weet dat hij niet lang meer te leven heeft. We proberen in ieder geval de mensen die er verblijven niet als patiënten of zieken maar als gasten te behandelen. Soms vertellen ze ons dat ze bij ons vergeten dat ze ziek zijn. Dat is het mooiste compliment dat ze ons kunnen geven.'

De Pauw: 'Over ziekte gesproken. Soms ervaar

ik het acteurschap als een soort ziekte. Als iets waaraan niet te ontkomen valt, tenzij door te spelen en helemaal in het spel op te gaan.'

Distelmans: 'Of zoals Bernard Shaw het stelt: het leven is een ziekte. Het enige verschil tussen mensen is het stadium van de ziekte waarin ze zich bevinden. Als je zo naar de mens kijkt, dan maak je geen onderscheid meer tussen zieke en gezonde mensen. Dan zie je geen patiënt maar een mens voor je. In de geneeskunde maken we vaak de fout dat wij weten wat de patiënt voelt en in zijn plaats gaan denken.'

De Pauw: 'Ik herinner me nog hoe boos mijn vader was toen de dokter hem zei dat hij hem morfine ging toedienen omdat hij vast en zeker pijn had. Hij kon het niet hebben dat de dokters voor hem uitmaakten wat hij voelde.'

Distelmans: 'Er is nog zoveel dat we in de geneeskunde nog niet weten dat een beetje meer bescheidenheid ten aanzien van patiënten op zijn plaats zou zijn. Het is niet aan ons om te bepalen wat een patiënt wil of niet wil. Dat werd voor mij heel duidelijk toen ik een tijd geleden aan een patiënt, die niet lang meer te leven had, vroeg of ik iets voor hem kon doen. Hij vroeg of ik de vaas op de vensterbank kon verschuiven zodat hij door het raam kon kijken. Voor hem was dat op dat moment essentieel.'

De Pauw: 'Het einde is misschien veel gewoner dan we denken. Wat mij is bijgebleven van het moment dat mijn vader is heengegaan, is zijn blik die wegviel. Het was alsof hij naar binnenkantelde. Net het tegenovergestelde van wat ik bij de geboorte van mijn dochter ervaarde. Zij kantelde naar buiten. Haar blik vond me. Die van mijn vader verliet me. De ontmoeting met de andere die telkens in die twee blikken vervlochten zat, is voor mij poëtisch genoeg om met dit leven verder te kunnen.'

Man van vele markten

Passengers, 2011

EXPO

Dat mei 68 een cultureel ijkpunt blijft, weten ze maar al te goed bij Bozar. Vijftig jaar geleden bezetten kunstenaars en studenten er enkele weken de centrale hal om te protesteren tegen de vastgeroeste machtsstructuren.

Reden te meer om een reeks expo's over verzet toen en nu te organiseren. Een belangrijke figuur daarin is **Chris Marker**, die bij zijn overlijden enkele jaren geleden een ontzettend veelzijdig oeuvre achterliet.

Marker was schrijver, filmmaker, fotograaf, multimedialkunstenaar en muzikant. Op zijn vele reizen was hij ook getuige van historische momenten, zoals de protesten in Cuba, Vietnam, Praag, Chili, Berlijn en Sarajevo. En natuurlijk was hij er ook bij die meimaand in Parijs. Het maakte zijn politiek engagement alleen maar groter. Dat is bijna vanzelfsprekend wanneer je mensen als Jean Cocteau, Agnès Varda, Jean-Luc Godard en Simone Signoret tot je vriendenkring mag rekenen.

Nog een vriend van hem, nouvelle vague-regisseur Alain Resnais, noemde Marker 'het prototype van de eenentwintigste-eeuwse man'. In de zeventig jaar dat hij actief was, maakte hij talloze teksten, tekeningen, foto's, films en multimedia-installaties. Hem productief en nieuwsgierig noemen is een understatement. Met films als *Letter from Siberia*, *La Jetée* en *Level Five* heeft hij de filmische conventies

omvergeworpen door te spelen met het onderscheid tussen documentaire en fictie, tussen schrijven en visualiseren, tussen het stilstaande en bewegende beeld.

Op de tentoonstelling in Bozar, met de passende titel *Memories of the Future*, worden enkele films van hem integraal vertoond. Daarnaast maak je kennis met zijn muziek, grafische ontwerpen, foto's, grote installaties en digitale werken. En niet te vergeten met zijn teksten. Marker startte als romanschrijver en criticus voor het Franse magazine *Esprit* in de jaren 40. Er zijn ook werken te zien die hij kreeg van kunstenaars.

Blijkbaar was Marker een nogal enigmatisch persoon, die zelden in het openbaar verscheen en er heel wat alter ego's op nahield. Door het tonen van interviews met mensen die hem en zijn werk goed kennen, krijg je een beter inzicht in zijn persoonlijkheid. Wat zeggen de kenners? Dat hij een scherpzinnig en rechtschapen man was, die lekker buiten de mainstream stond en graag experimenteerde met nieuwe technieken en materialen. En hij had een grote obsessie voor de vele gedaanten van het menselijke geheugen. Met deze tentoonstelling verovert hij alvast een plaats in het collectieve geheugen. • LENE VAN LANGENHOVE

19 SEP TOT 6 JAN

Chris Marker

Memories of the Future
Brussel, Bozar,
www.bozar.be

Bang van Dendoncker

HUMOR Je kent **Jens Dendoncker** misschien van het verborgen cameraprogramma *Hoe zal ik het zeggen?*, maar Dendoncker maakt ook op een andere, heel eigen wijze humor. Hij was een van de sterkhouders van het programma *de Humorklas* op Radio 2 en won in 2016 *Humo's Comedy Cup*. Het logische vervolg op deze gesmaakte eerste stappen was een eigen zaalshow: *Bang van Dendoncker*. Daarin laat vlotte, grofgebekte Jens zien dat hij niet alleen vakkundig kan inhakken op de fouten en gebreken die hij rondom zich ziet, maar dat hij ook zichzelf niet spaart. Verwacht geen politiek of maatschappelijk betoog, maar een behoorlijk introspectieve conférence over een man die heel herkenbare situaties tot grap kan verheffen en afrekent met zijn eigen demonen. • MB

VR • 28 SEP • 20.30

**Bang van
Dendoncker**

Jens Dendoncker
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

Annelies Verbeke is klaar met Jezus

CC Westrand in Dilbeek nodigt schrijfster Annelies Verbeke uit voor een literaire lezing. Haar boek *Dertig dagen* werd bekroond met drie prijzen en ook opvolger *Halleluja* valt in de smaak. Haar werk roept vragen op zonder eenduidige antwoorden te geven. Een tikje bevreemdend, net als in het echte leven.

TEKST Lene Van Langenhove • FOTO Filip Claessens

De rode draad door verhalenbundel *Halleluja* is 'begin en einde'. De eerste verteller is een pasgeboren baby en je eindigt met een hoogbejaarde vrouw. **Houdt onze eindigheid jou bezig?**

'Al de verhalen gaan over eindpunten, over mensen die opnieuw moeten beginnen, die verlangen naar catharsis. Al gaat *Halleluja* misschien nog meer over mijn persoonlijke midlifecrisis. De verhalen hebben altijd iets gemeenschappelijk. De baby kan bijvoorbeeld in de toekomst kijken, de oude vrouw leeft in haar herinneringen. Daartussen zitten nog heel wat minder opvallende dingen die elkaar weerspiegelen.'

Elk personage wil met een schone lei beginnen, maar het loopt niet zoals verwacht.

'Ik denk dat mensen zich vaak schamen door het

verlangen naar iets nieuws, uiteindelijk neem je altijd je bagage mee. Zelf tracht ik eerder het plezier te vinden in wat er al is. Over het algemeen is dat een gezondere houding, tenzij je echt in een slechte situatie zit, dan moet je opnieuw beginnen.'

Wat trekt je zo aan in het genre van het kortverhaal?

'Korte verhalen hebben een grote intensiteit. Ik hou van korte verhalen die om een bepaalde reden gebundeld staan, liefst met een overkoepelend thema. In een bundel kan je op verschillende manieren naar een thema kijken, dat werkt bevrijdend. Aan een roman schrijf je toch een jaar of twee, je slaat een bepaalde weg in en die moet je blijven bewandelen. Ook op vormelijk gebied voel ik me vrijer. Een verhaal in jij-vorm of briefvorm is gewaagd voor een roman, maar werkt perfect voor een kortverhaal.'

Je roman *Dertig dagen* heeft een atypisch hoofdpersoon. Waarom wou je het hebben over een intrinsiek goede mens?

'Alphonse, de hoofdpersoon, is iemand die tevreden is. Hij heeft ontdekt dat het hem ligt om mensen te helpen en hij voelt zich daar goed bij. Ik wilde een niet-moraliserend boek over goedheid schrijven. Een hoofdpersoon die eigenlijk content is, daar zijn weinig voorbeelden van in de wereldliteratuur. En ik wilde er ook geen idioot van maken. Gaandeweg begreep ik waarom er zo weinig voorbeelden van zijn: je hebt geen natuurlijke spanningsboog. Je vraagt je als lezer niet af of het hoofdpersoon zijn problemen te boven zal komen of hij zal vinden wat hij verlangt, want hij verlangt niets. Maar er sloop wel een soort externe spanning in het boek, je hebt het gevoel dat dit niet kan blijven duren. Het leven is niet zo vriendelijk, als het niet vanuit jezelf ontploft zullen de anderen er wel voor zorgen.'

Dat maakt het zo herkenbaar, wellicht.

'Ja, toen ik aan het schrijven was had ik geen idee hoe het zou resoneren, maar het boek slaat aan

en ik krijg veel emotionele reacties van lezers. Sommigen hebben de van in het begin voorbereide spanning niet opgepikt, al komt de dood veelvuldig aan bod. Zij zien het als een heel optimistisch boek en krijgen op het einde zo'n schok, wanneer Alphonse lijkt te zijn gestraft voor zijn goedheid. Ik wilde enkel zeggen dat iemand die goed doet voor anderen helaas niet gevrijwaard is van ongeluk en vernieling. Het hoofdpersoonage is opnieuw een Jezusfiguur, al de derde in mijn werk, dat einde had ik al bij aanvang in mijn hoofd en daar schreef ik naartoe. Maar nu ben ik wel klaar met Jezus!

Je beschrijft wat onder de oppervlakte aanwezig is, maar wel doorwerkt in het dagelijkse leven.

'Klopt, doorheen mijn oeuvre stel ik me steeds de vraag: wat is de werkelijkheid, en wie bepaalt dat? Eigenlijk leven we allemaal in ficties, we maken voortdurend ons eigen verhaal. We zien een andere realiteit dan de rest, anders zouden er geen politieke partijen zijn. Mensen hebben een verschillende blik op de werkelijkheid, soms vanuit opportunisme maar soms ook omdat zij het echt geloven. Hoe ze in conflict komen met elkaar en welke machtsverhoudingen er vervolgens bepalen welke draai het debat neemt, dat interesseert me mateloos.'

Jouw werk wordt stevast omschreven als realistisch en toch bevreemdend, ernstig en grappig. Is humor jouw belangrijkste wapen?

'Ja, het is een manier om met de dingen om te gaan. Humor hoort bij mijn toon en dat is ook hoe ik in het leven sta. Ik heb moeite met zware onderwerpen die ook nog eens zwaar zijn neergezet. Vaak voel je de pijn net meer door het lichter te maken. Maar soms wil ik ook wel voorbij de ironie en oprecht over iets kunnen praten.'

WIN Wie de facebookpagina van RandKrant likt en in pb zijn adres doorgeeft, kan Halleluja van Annelies Verbeke winnen. We geven er drie weg!

Sioen speelt Graceland

MUZIEK Singer-songwriter Frederik Sioen valt niet graag in herhaling en is niet vies van een experiment. Voeg daarbij een passie voor Zuid-Afrika toe en je komt uit bij... Graceland van Paul Simon. Het album vol Afrikaanse grooves en snelle ritmes lokte in tijden van apartheid politieke controverse uit. Het is de meest succesvolle soloplaat van Garfunkels' muzikale wederhelft, met hits als You Can Call Me Al, Diamonds On The Soles Of Her Shoes en Under African Skies. Sioen herontdekte het album toen hij, op vraag van Oxfam, naar Johannesburg trok. De interactie met plaatselijke muzikanten werkte zo aanstekelijk dat hij besliste om er een album op te nemen, toevallig in dezelfde studio waar Graceland werd ingeblikt. Toen het Festival van Vlaanderen hem vroeg om het volledige album uit de jaren 80 live te brengen, trommelde Sioen zijn Zuid-Afrikaanse vrienden op. De band bracht een ijzersterke interpretatie van de nummers.

© STEVEN HENDRIK

Dat smaakte naar meer, een toer kon niet uitblijven. Het speelplezier zal er gegarandeerd van afspringen! • LV

ZA • 29 SEP • 20.30

Sioen plays Graceland

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

© KIRSI KEMPKES

Thuis, wat is dat?

EXPO Je ergens thuis voelen: wat voor een gevoel is dat eigenlijk? Dat het niet noodzakelijk de plek hoeft te zijn waar je als kind opgroeide en waar je onvoorwaardelijke, warme liefde voelde, maakt de tentoonstelling *My home is where my heart is* duidelijk. De geëxposeerde foto's tonen dat het begrip 'thuis' op heel verschillende manieren geïnterpreteerd kan worden. De werken van onder meer Lieve Blancquaert, Tjorven Bruyneel, Kirsi Kempkes, Dirk Roseport, Kristin Vandeneede, Taieb Gottiti, Hannes Coudeny's,... laten zien welke diversiteit er achter het woord 'thuis' schuilt. Wat ze met

hun werken tonen, gaat trouwens verder dan hun eigen invulling van 'een thuis'. Op een indirecte manier vertellen ze ook hoe ze naar de wereld kijken. Dat een universeel begrip zoals thuis zo veel uiteenlopende gevoelens kan oproepen, is een interessant gegeven. Het doet je stilstaan bij zowel de waarde van een echte thuis als de grote verscheidenheid in mensen hun denken en voelen. Ter info: deze expo kan je gratis bezoeken. • ND

22 SEP TOT 22 DEC

My home is where my heart is

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

© PAT VERBRUGGEN

Het leven volgens Mevrouw Bob

THEATER

Succesvolle zakenvrouw wordt ongeneeslijk ziek. Dat is het uitgangspunt van het nieuwe muziektheaterstuk *Mevrouw Bob*, een samenwerking tussen auteur Peter De Graef, actrice Tania Van der Sanden en componist Bo Spaenc.

Muziektheatergezelschap De Kolonie MT is het project van componist Bo Spaenc, die voor elke nieuwe productie nieuwe mensen en nieuwe instrumenten rond zich verzamelt. Momenteel is De Kolonie MT bezig aan een reeks voorstellingen waar telkens een andere vooraanstaande acteur aan meewerkt. Onder meer Bruno Vanden Broecke, Lucas Van den Eynde en Vic De Wachter staan op die gastenlijst. Voor *Mevrouw Bob*, dat aan zijn premièrereeks begint, is Tania Van der Sanden van de partij. Het grote publiek kent haar

van televisieprogramma's als *Vaneigens*, *In de Gloria* of *Het Eiland*, maar ze is natuurlijk ook al jarenlang theateractrice.

Acteur en auteur Peter De Graef – artist in residence bij De Kolonie – schreef speciaal voor Van der Sanden een tekst. Zij speelt in *Mevrouw Bob* een succesvolle zakenvrouw, een voormalige lobbyiste uit de farmaceutische sector. Een vrouw met veel macht, die niet naliet deze macht te gebruiken om de loop der dingen te beïnvloeden. Tot ze plots te maken krijgt met een ongeneeslijke ziekte. Van haar macht en aantrekkings-

Oefenen voor de verkiezingen

THEATER Het Gentse theatergezelschap **Ontroerend Goed** heeft een patent op theatervoorstellingen die internationaal aanslaan, maar *Fight Night* is pas echt een hit waarmee ze al jaren de hele wereld rondreizen. Het thema van *Fight Night* is dan ook universeel: de retoriek die komt kijken bij verkiezingen. En het opzet van het stuk is speciaal: het gaat om een interactieve voorstelling waarbij het publiek stembakjes krijgt en de vijf acteurs - die allemaal politieke kandidaten spelen - één voor één kan wegstemmen. Het publiek doet dat niet zozeer op basis van goede inhoudelijke argumenten, maar op basis van uiterlijkheden en retoriek. Een leerzame ontleding van ons democratisch proces en van de problematische verhoudingen tussen meerderheid en minderheid. *Ontroerend Goed* was met deze voorstelling in Rusland ten tijde van de presidentsverkiezingen, in Canada tijdens de inauguratie van Trump, in Turkije tijdens de opstanden in het Gezi-park. Nu zijn onze gemeenteraadsverkiezingen aan de beurt. • MB

VR • 28 SEP • 20.15

Fight Night

Ontroerend Goed

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

kracht blijft niet veel meer over, maar Mevrouw Bob is wel intelligent, ervaren en genereus genoeg om haar toehoorders nog iets te leren over het leven.

De Graef kennende zorgt hij ongetwijfeld voor een contemplatieve, filosofische inslag in het verhaal, maar veel meer willen de makers er momenteel niet over kwijt. Spaenc: 'Peter De Graef vertelt altijd universele verhalen met een maatschappelijke inslag. Met de muziek willen we mee vertellen aan dat universele verhaal. Dat neemt niet weg dat het ook om een spectaculair verhaal gaat. Maar... meer mag ik niet zeggen.' De tekst is eigenlijk een monoloog, maar de makers willen het zo niet noemen. Het is immers de bedoeling dat Van der Sanden een sparringpartner krijgt in de muziek van

componist Spaenc, die ook als muzikant en zanger op het podium staat, samen met altviolist Marc Tooten van het HERMESensembel.

Naast Spaenc schreef ook Mathias Coppens mee aan de score met hedendaagse muziek. Spaenc wil die muziek, op het experimentele af, met het personage laten dialogeren. Net zoals Mevrouw Bobs herinneringen, klinkt de muziek soms ver weg, iel en schraal, dan weer helder en dichtbij. Het marimba- en percussiewerk van Spaenc contrasteert bewust met de melancholie van de warme of schurende altviool van Tooten. De klanken en ritmes zijn tegelijk zelf én zout in de wonde van Mevrouw Bob. De muziek neemt het ook over wanneer iets moet worden uitgedrukt dat de woorden overstijgt.

Om alle elementen op de juiste

plaats te krijgen werken De Graef, Van der Sanden en Spaenc samen met regisseur Sam Bogaerts. Bogaerts is een van de Godfathers van het Vlaamse theater en werkt al sinds de jaren 80 geregeld met Van der Sanden samen. Spaenc: 'We hebben genoeg Ideeën over hoe we alles naar de scène kunnen brengen, maar alles begint zich pas tijdens de repetities te zetten. Pas op de première weten we waar we uitkomen en ook daarna blijft de voorstelling nog verder leven en veranderen.' • MICHAËL BELLON

ZA • 29 SEP • 20.00
Mevrouw Bob

De Kolonie MT
& Hermesensemble
Zaventem,
CC De Factorij,
02 307 72 72

Het verlangen naar wraak

THEATER SKaGeN is een collectief van makers en spelers die af en toe solo gaan, zoals Valentijn Dhaenens met Onbezongen. Nu is het de beurt aan **Mathijs Scheepers** met een voorstelling die hij opnieuw helemaal zelf schreef. Je mag ervan uitgaan dat hij is vertrokken van erg persoonlijke gebeurtenissen, zoals de vroeggeboorte van zijn zoontje en het bijzonder moeilijke eerste levensjaar, maar uitkomt bij een heerlijk absurd en humoristisch stuk over afwezige dokters en te aanwezige buurmannen. Nadat hij met Survival of the fittest de Jong Theaterprijs op Theater aan Zee won, maakte hij de erg bejubelde solo Garmisch-Partenkirchen. Dat was opnieuw een kruising tussen theater, stand-up en literatuur. Naar eigen zeggen tackelt hij met zijn derde monoloog het verlangen naar wraak. Maar dan wel wraak vanuit oprechte

© INGEBORG LOYENS / LIDIA NAGIBINA

verontwaardiging. Op naar de première in CC Strombeek! • LV

VR • 21 SEP • 20.30
Sue me Modderfokker

Skagen/ Mathijs F. Scheepers
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

De knappe klusjesman

Figurentheater is het ideale genre om taalgrenzen te overstijgen. En laat onze Franstalige landgenoten nu net meester zijn in dat genre. Poppentheatergezelschap **Théâtre des 4 mains** is een gevestigde naam in het zuiden van ons theaterlandschap en werkt voor dit geestige stuk voor kleuters en kinderen samen met muziektheatergezelschap **De Kolonie MT**. Bovendien werd voor decor en rekvisieten een beroep gedaan op de onvolprezen hoofdmagazijnier van het objectentheater **Pat Van Hemelrijck**, bekend van het Alibi Collectief. Van Hemelrijck maakte opnieuw een ingenieus bricolagekunstwerk vol mechaniekjes, techniekjes en verrassingen. Componist **Bo Spaenc** voegt daar liedjes, melodietjes en geluiden aan toe. De voertaal is een bizarre brabbeltaal die wonderbaarlijk verstaanbaar blijkt. Door het snelle spel weten de toeschouwers niet waar eerst te kijken. Dit surrealistische, absurdistische schouwspel over een oma en een wonderbaarlijke klusjesman werd eerder bekroond op Les Rencontres Théâtre Jeune Public in Hoei, dat in Franstalig België geldt als de hoogmis van het jeugdtheater. • MB

ZO • 2 SEP • 16.00

Bizar (+4j)

De Kolonie MT/ Théâtre des 4 mains
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

Bijenhals

GRIMBERGEN 'Low tech' is helemaal 'in'. Meer en meer komen we terug van industriële, kunstmatig gemanipuleerde producten en gaan op zoek naar eerlijke producten en oude basistechnieken, ook voor het bouwen. Het Museum voor Oudere Technieken (MOT) in Grimbergen organiseerde daarom een cursus vakwerk die in een mum van tijd volzet was. Geïnteresseerden van verschillende pluimage leerden hoe je een gebouw, in dit geval een bijenhals, maakt zonder zagen, boren, bouten en schroeven. De eerste dag gingen de cursisten tewerk met hak- en kloofbijlen om boomstammen te kantrechten tot balken. Dan volgde het vakwerk, het bouwen van de muren waarbij de dragende structuur uit een raamwerk van houten balken bestaat: verticale stijlen, horizontale regels en diagonale schoren; de historische voorganger van onze houtskeletbouw. De houtverbindingen werden, zonder schroeven, met pen- en gatverbindingen gemaakt, het dak belegd met zelfgekloven eiken dakspanen. Voor de invulling van de wanden werden soepele wilgentwijgen gevlochten tussen verticale houten staken. Ten slotte kon het opvullen met stro en leem beginnen. Leem is een ecologisch materiaal, rijk aan aanwezig, onbrandbaar, akoestisch dempend en vochtregulerend. Dit prachtig kleine huisje, gemaakt met bloed, zweet en veel goesting werd begin juni plechtig ingehuldigd en biedt nu onderdak aan onze allerkostbaarste en o zo kwetsbare bijen. Zij zijn immers het hart van onze biodiversiteit en ons ecosysteem. Nu vliegen de bijen van de imkers van de Koninklijke Maatschappij voor Bijenteelt van Grimbergen en Omstreken van hieruit af en aan op zoek naar stuifmeel, nectar en ander lekkers. •TDW

Een museum voor de toondichter uit Merchtem

EXPO

Na zijn dood in 1937 was een belangrijke doelstelling van het pas opgerichte Fonds August De Boeck een museum over de componist tot stand te brengen. Nu, 81 jaar later, is het zover.

In Merchtem, waar August De Boeck in 1865 werd geboren en in 1937 overleed, werd onlangs zijn museum geopend. Het staat buiten kijf dat De Boeck, die ongeveer 400 muziekwerken schreef, tot de grootste Vlaamse componisten behoort. Naast het componeren was hij tevens een bekwame organist, harmonieleraar aan de conservatoria in Brussel en Antwerpen en directeur van het stedelijk conservatorium van Mechelen. Hij bewonderde de Russische nationale school met componisten als Rimski-

Korsakov en Borodin en de Franse impressionisten. Maurice Ravel zei over De Boecks liederen op Franse teksten dat ze 'even mooi zijn als die van Gabriel Fauré'. Tot zijn vrienden behoorden de componist Paul Gilson en de schilder James Ensor. De Oostendse schilder schreef in mei 1933 aan De Boeck: 'Dierbare en doorluchtige August De Boeck, gij zoudt een knappe schilder zijn, moest ge geen volmaakte muzikant zijn.'

Reeds de avond na de begrafenis van De Boeck in 1937 rijpte het idee om een museum aan

hem te wijden, maar de weg van droom naar werkelijkheid was heel lang. Zijn geboortehuis staat er niet meer, de gemeente renoveerde wel het oude gebouw waar De Boeck schoolliep. Dat is nu het August De Boeckhuis. 'Alles verliep met vallen en opstaan, tussen hoop en wanhoop, maar uiteindelijk vandaag, meer dan 80 jaar nadat de doelstelling van het fonds werden bekendgemaakt, is het een feit', zegt Frank Teirlinck, archivaris van het actieve August De Boeckcomité. 'Als Brabander was hij vriend aan huis in de Abdij van Affligem. Op foto's is de componist te zien met de Karmelieten in Brussel, waar hij organist was. Hij heeft ook veel werken voor hun Brussels koor geschreven', vertelt

Teirlinck bij een paneel vol herinneringen. 'De ruimten met de tentoonstelling, een documentaire film over de toondichter en een De Boeck-wandelpad, dat naar de plaatsen voert waar hij vertoefde, vormen samen het museum. In het museum zelf valt het harmonium op dat de meester bespeelde en waarop hij les gaf. Het instrument werd voor 8.000 euro bespeelbaar gemaakt. Even opmerkelijk prijkt in één van de twee ruimten boven, het mooie schrijftafeltje van De Boeck. In de vitrines en op de panelen zijn talrijke documenten, foto's en schenkingen uitgesteld die de levensloop van de levensgenieter illustreren. Is dit museum het definitieve sluitstuk? Teirlinck: 'Zeker niet. We hebben

nog andere plannen om de echte August De Boeck beter te leren kennen.'

• MIREK CERNY

DOORLOPEND
August De Boeckmuseum

Merchtem, Reedijk 1,
052 38 12 06

Stilte... of tsjaka!

FILM Het klinkt als een film die je tot rust brengt. Die je even je drukke leven van elke dag doet vergeten en je meevoert naar een plek waar de rust over je neerdaalt en je tot jezelf komt. Vergis je echter niet, *A Quiet Place* is een pure horrorfilm waar je in spanning met de hoofdpersonages meeleeft. Het verhaal speelt zich af in het gezin van Evelyn en Lee Abbott die samen met hun drie kinderen een vredig leven leiden. Alles lijkt in perfecte harmonie tot een buitenaardse diersoort op aarde neerstrijkt en hun leven onder-

steboven haalt. Snel blijkt dat het geen lieverdjes zijn, maar levensgevaarlijke monsters die niet kunnen zien maar wel heel gevoelig zijn voor geluid. Wie in hun aanwezigheid geluid maakt, gaat eraan.

Voor de familie Abbott zit er maar één ding op. Willen ze niet ten prooi van die gruwelijke, buitenaardse wezens vallen, dan zullen ze voortaan geen enkel geluid mogen maken. Een knap neveneffect van de plot is dat deze film de bioscoopzaal tot een muisstille plek omtovert. Je leeft zodanig mee dat je

zelf geen geluid durft te maken. Naast een hoge dosis spanning levert deze film een mooi verhaal. Het verhaal van twee ouders die alles inzetten om hun kinderen van de monsters, zeg maar de gevaren van het leven, te sparen. Herkenbaar, niet? Precies daarom sleept het verhaal je mee en wordt de filmervaring des te intenser. • ND

DI • 11 SEP • 20.30
A quiet place

Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

PODIUM

VR • 21 SEP • 20.30

Sue me Modderfokker

Skagen/ Mathijs F. Scheepers
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 26 SEP • 19.30

King Lear

Toneelgroep Maastricht
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR • 28 SEP • 20.30

As you like it – elk z'n goesting

Theater De Toekomst
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR • 28 SEP • 20.15

Fight Night

Onroerend Goed
Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZA • 29 SEP • 20.00

Mevrouw Bob

De Kolonie MT & Hermesensemble
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

KIDS

ZO • 2 SEP • 16.00

Bizar (+4j)

De Kolonie MT/ Théâtre des 4 mains
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 2 SEP • 15.00

De kleine heks

familiefilm
Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

KING LEAR (26/09)

© STEPHAN VANLETEREN

ZO • 23 SEP • 14.00

Ik zie jou, zie jij mij? (7j)

Siska Goeminne
& Toon Van den Brempt
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 3179

ZO • 23 SEP • 14.00

Retrofeest Radio Bambino (3-10j)

Humbeek, Eldorado, 02 263 03 43

ZO • 23 SEP • 9.00

Early Man (+5j)

ontbijtfilm
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

ZO • 30 SEP • 14.30

Ferdinand (+5j)

familiefilm
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

HUMOR

MA • 24 SEP • 20.30

Edouard De Prez, The Lunatics & Begijn Le Bleu

Dilbeek, Lou's plek, 02 466 20 30

VR • 28 SEP • 20.30

Bang van Dendoncker

Jens Dendoncker
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZA • 29 SEP • 20.30

Jubilee

Han Solo
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 30 SEP • 14.30

Heel geestig

Loge 10
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

DANS

ZA • 22 SEP • 16.00

Legacy League

On the Roof & Straatrijk vzw
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZO • 30 SEP • 11.00 EN 14.30

Licht! (+3j)

Tout Petit
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

LITERATUUR

ZA • 1 SEP • 20.00

Duvelsverzen

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 16 SEP • 11.00

Annelies Verbeke

auteurslezing
Dilbeek, bibliotheek De Wolfspuit,
02 466 20 30

VR • 14 SEP • 20.30

Meisjesnamen (try-out)

Scala
Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA • 15 SEP • 20.00

Exit

Voice Male
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZO • 16 SEP • 11.00

Brassband Buizingen

matineeconcert
Sint-Pieters-Leeuw,
kerk Ruisbroek, 02 371 22 62

MA • 17 SEP • 15.00

Over prinsen, over draken

Udo
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

VR • 21 SEP • 20.00

Het Ukulogisch Museum

Jan De Smet, Luk Tegenbos
& Peter Van Eyck
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

VR • 21 SEP • 20.30

Room 13 Orchestra

met o.a. Lieven Tavernier,
Mich Walschaerts & Neeka
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 22 SEP • 20.30

Belpop Bonanza

Quattro en dj Bobby Ewing
& Jan Delvaux
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 22 SEP • 20.00

Laura Tesoro & band

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZA • 22 SEP • 20.30

Tournee 2018 (try-out)

Jan Leyers
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

DO • 27 SEP • 20.00

Plankenkoorts (try-out)

Johan Verminnen
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

VR • 28 SEP • 20.00

Lied (try-out)

Esmé Bos & Bart Voet
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

VR • 28 SEP • 20.00

Bella Italia, ti sento!

Sandra Kim, Begir Memeti,
Marco Z & band
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

ZA • 29 SEP • 20.30

Sioen plays Graceland

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 29 SEP • 20.15

Het tweede leven van The Dubliners

The Dublin Legends
Aalsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

KLASSIEK

ZO • 9 SEP • 11.00

Florian Noack & Quartz Ensemble

Meuzemuzeconcert
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

JAZZ

DO • 27 SEP • 20.15

Delvita

clubconcert
Aalsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO • 2 SEP • 20.00

Isle of Dogs

Aalsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 4 SEP • 20.30

Everybody knows

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 4 SEP • 20.30

Sweet Country

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

The Bookshop

ZO • 9 SEP • 20.00

Aalsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 25 SEP • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

FERDINAND (30/09)

SIOEN PLAYS GRACELAND (29/09)

A QUIET PLACE (11/09)

DISOBEDIENCE (11/09)

DI • 11 SEP • 20.30

A quiet place

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 11 SEP • 20.30

Disobedience

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 16 SEP • 20.00

The man who killed Don Quichote

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 18 SEP • 20.30

The Death of Stalin

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 18 SEP • 20.30

The Guilty

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 19 SEP • 20.30

Call me by your name

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 23 SEP • 20.00

My generation

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 25 SEP • 20.30

Liyana

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 25 SEP • 20.00

The Shape of Water

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

WO • 26 SEP • 20.30

Lady Bird

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR • 28 SEP • 14.00 EN 20.00

Patser

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO • 30 SEP • 20.00

3 faces

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

EXPO

DOORLOPEND

August De Boeckmuseum

Merchtem, Reedijk 1,
052 38 12 06

TOT 16 SEP

Pat Van Hemelrijck

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

19 SEP TOT 6 JAN

Chris Marker

Memories of the Future
Brussel, Bozar,
www.bozar.be

21 SEP TOT 20 JAN

Beyond Klimt

Brussel, Bozar, www.bozar.be

22 SEP TOT 22 DEC

My home is where my heart is

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

22 SEP TOT 27 JAN

Velomuseum

Brussel, Arduinkaai 28,
www.velomuseum.brussels

ZO • 23 SEP • 11.00

Here comes the Summer

opening expo
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

24 SEP TOT 6 OKT

Gansanders (7-12j)

RASA
Dilbeek,
bibliotheek De Wolfspuit,
02 466 20 30

VORMING

VR • 21 SEP • 19.00

Salad to go

restjeskoken
Mollem, Kloosterhof, 02 456 01 60

DI • 25 SEP • 14.00

Kunst en waanzin

Patrick Allegaert
Dilbeek, kasteel La Motte, 02 466 20 30

OP STAP

ZO • 9 SEP • 9.30 EN 14.30

Erfgoedwandeling

Openmonumentendag
Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

ZO • 9 SEP • 14.00

Bos en poëzie

Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

DO • 13 SEP • 14.00

Grens van het Zoniënwoud

Genva, parking Carrefour, www.ngz.be

DO • 27 SEP • 14.00

Kapboswandeling

Tervuren, marktplein, www.ngz.be

VARIA

ZO • 2 SEP

Gordelfestival

Focusgemeente: Tervuren
Verschillende locaties,
www.gordelfestival.be

Ezelsoor (6-12j)

boekenkaftdag

WO • 5 SEP • 12.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 5 SEP • 13.00

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

WO • 5 SEP • 12.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

WO • 5 SEP • 13.00

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

WO • 5 SEP • 12.00

Machelen, bib, www.ezelsoor.info

VR • 7 SEP • 15.00

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

VR • 7 SEP • 15.30

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

7, 8 EN 9 SEP

Septemberfestival

De School van Gaasbeek
Gaasbeek, verschillende locaties,
www.schoolvangasbeek.eu

VR • 21 SEP • 20.30

Openingsfeest

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 22 SEP • 14.00

Openingsweekend

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

ZA • 29 SEP • 13.00

Dag van de Dilbekaer

Dilbeek, Patattenveld, 02 466 20 30

ZO • 30 SEP • 13.30

Plein Publiq

straattheater
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 30 SEP

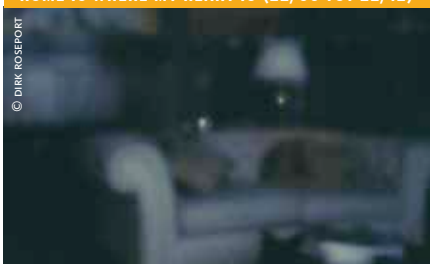
Trekpaardendag

Sint-Pieters-Leeuw, Colomapark,
02 371 22 62

BEYOND KLIMT (21/09 TOT 20/01)

HOME IS WHERE MY HEART IS (22/09 TOT 22/12)

ERFGOEDWANDELING (9/09)

EZELSOOR (5/09 & 7/09)

LEKKERNIJ UIT MALTA

Een stoofpotje van octopus.

MOOISTE PLEK IN MALTA

Mellieha.

MOOISTE HERINNERING

Als kind zwemmen in de Middellandse Zee.

‘Zeggen wat we willen zeggen’

Mist ze Malta? Céline Van der Mark: ‘Vooral in de winter mis ik het zonlicht van mijn thuisland, maar dat wordt ruimschoots goedge maakt door de mooie vriendschappen die we hier hebben opgebouwd.’

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Van der Mark woont samen met haar echtgenoot en gezin in Sint-Genesius-Rode. Toen ze in 2010 in België aankwam, was het aanpassen. Een eiland in de zon inruilen voor een plek met heel wat grijze dagen. Waarom? ‘Ik heb de liefde gevolgd, voor Peter, mijn echtgenoot die al in Rode woonde toen we elkaar leerden kennen.’

EEN ZONNIGE JEUGD

Wanneer ze over haar thuseiland vertelt, bloeit ze open. Vooral over de zorgeloze tijd als kind tijdens de zomermaanden. ‘Onze zomervakantie

duurde drie maanden. Elk jaar opnieuw was het een prachtige tijd die we aan de kust doorbrachten. Zwemmen in de zee, deed ik het liefst. Alleen of samen met mijn zus en broer. We amuseerden ons met heel eenvoudige dingen. Het waren de tijden zonder smartphones en tablets. Ik denk nog steeds met veel warme gevoelens aan die periode terug. Die gelukkige en onbezorgde jeugd heb ik grotendeels te danken aan mijn ouders. Zij gaven ons de ruimte om te ontdekken wie we waren. Ze dwongen ons niet om een bepaalde richting uit te gaan. Ze leerden ons keuzes maken die aansloten bij wat we zelf wilden. Hun manier van opvoeden heeft me een solide basis gegeven waarop ik vandaag nog altijd kan terugvallen.’

DE KWETSBAARHEID VAN HET LEVEN

Van der Mark vertelt hoe ze drie jaar geleden bij de complexe bevalling van haar zoontje, die twee maanden te vroeg werd geboren, door een zware periode ging. Een periode getekend door onzekerheden. ‘Die eerste weken na de bevalling waren confronterend. Dan besef je pas hoe kwetsbaar het leven is. Vandaag kan ik er met een zekere loutering naar kijken en zeggen dat die pijnlijke ervaring me sterker heeft

FR

‘ETRE LIBRE DE DIRE CE QUE L’ON VEUT’

Malte lui manque? ‘Surtout en hiver c’est le soleil de ma patrie qui me manque, mais les belles amitiés que nous avons nouées ici compensent beaucoup.’ Elle a suivi l’amour et s’est installée à Sint-Genesius-Rode. Avec nostalgie elle repense à sa jeunesse heureuse et insouciance à Malte. Lors de la naissance prématurée de son fils, elle a réalisé à quel point la vie peut être fragile. A présent, elle aimerait reprendre une activité dans le secteur touristique et suit également de près la politique. ‘Je défends les valeurs européennes: la liberté et la liberté de penser sont essentielles. Ainsi que l’égalité entre hommes et femmes. En tant que femmes nous devons pouvoir dire ce que nous voulons et avoir la liberté de choisir la vie que nous voulons. Ce sont les valeurs que je chéris.’

gemaakt. Ik ben het leven ook anders gaan bekijken. Ik kan veel makkelijker prioriteiten stellen. Onderscheid maken tussen wat essentieel is en wat niet.’ De voorbije jaren heeft ze ervoor gekozen om loopbaanonderbreking te nemen en zich te focussen op haar gezin. Zorgen voor haar gezin geeft haar veel voldoening, maar de tijd om de draad met haar professionele leven opnieuw op te pikken, is stilaan gekomen. Zodra de gezondheid van haar zoontje het toelaat, wil ze terug aan de slag.

EENHEID ALS WEG NAAR VREDE

In Malta leidde Van der Mark een druk professioneel leven. Ze werkte er als manager in de toeristische sector en was als gemeenteraadslid actief in de lokale politiek. ‘De politieke microbe heb ik van mijn vader. In 2003 hebben we ons samen ingezet om mensen te overtuigen tijdens het referendum pro Europa te stemmen. Dat 53,65% ‘ja’ stemde, gaf ons een geweldig gevoel.’ Of ze van plan is terug te keren naar de politiek? ‘Op dit moment is dat niet mijn prioriteit. Ik wil vooral opnieuw aan de slag in de toeristische branche. De politiek blijf ik wel van dichtbij volgen. We leven in tijden waarin er veel op het spel staat. Waarden die we als vanzelfsprekend vinden, zijn dat niet langer. Zelf ben ik een overtuigd voorstander van de Europese waarden. Vrijheid en vrijheid van meningsuiting zijn voor mij essentieel. Zoals ook de gelijkheid van vrouwen en mannen. Dat we in dit continent kunnen zeggen wat we willen zeggen en als vrouw de vrijheid hebben om te kiezen voor het leven dat we zelf willen, zijn waarden die we moeten koesteren.’ Ze voegt eraan toe: ‘Vandaag hoor je steeds meer nationalistische klanken. Laat dat nu net het geluid zijn dat mij aanzet om nog meer te geloven dat niet verdeeldheid maar eenheid onze beste garantie voor vrede is.’